

**Verstrekkingenboek
wet maatschappelijke ondersteuning
Gemeente Oude IJsselstreek**

Voorwoord

In de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) is per 1 januari 2007 de Welzijnswet, de Wet Voorzieningen Gehandicapten (Wvg), de huishoudelijke verzorging uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) ondergebracht.

Het doel van de Wmo is dat iedereen, van elke leeftijd, met of zonder beperkingen, met en zonder problemen volwaardig aan de samenleving kan deelnemen. Sommige mensen hebben daarbij ondersteuning nodig. De gemeente dient daar zorg voor te dragen. De Wmo verplicht de gemeente om te zorgen voor een goed samenhangend stelsel van ondersteuning voor die inwoners die onvoldoende in staat zijn om in bepaalde situaties zelf, of samen met anderen, oplossingen te realiseren. In de Wmo wordt de opdracht gegeven om de beperkingen op te heffen op het gebied van het voeren van een huishouden, het zich verplaatsen in en om de woning en het lokaal verplaatsen met een vervoermiddel.

Verordening, Besluit en Verstrekkingenboek

Op grond van deze wet dient elke gemeente een verordening vast te stellen waarin het verstrekken van voorzieningen op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning is geregeld. Dit is een bevoegdheid van de gemeenteraad. In de Verordening zijn de kaders aangegeven waarbinnen het verstrekken van individuele voorzieningen op grond van de Wmo door de gemeente Oude IJsselstreek wordt uitgevoerd.

De Verordening wordt uitgewerkt in een Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Oude IJsselstreek. In dit besluit staan de hoogten van de persoonsgebonden budgetten en de financiële tegemoetkomingen genoemd, zoals deze beschreven zijn in de Verordening.

In het Verstrekkingenboek van de gemeente Oude IJsselstreek wordt er een concrete invulling gegeven aan het verstrekkingenbeleid. Om een besluit te motiveren kan naar deze beleidsregels worden verwezen.

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN	1
1.1 WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING (WMO).....	1
1.2 COMPENSATIEBEGINSEL.....	1
1.3 PERSOON MET BEPERKINGEN	1
1.4 ALGEMEEN GEBRUIKELIJKE VOORZIENING	1
1.5 MEERKOSTEN.....	2
HOOFDSTUK 2. VORM VAN DE TE VERSTREKKEN VOORZIENINGEN.....	3
2.1 VERSCHILLENDE WIJZEN OM VOORZIENINGEN TE VERSTREKKEN	3
2.2 EIGEN BIJDRAGE EN EIGEN AANDEEL	7
HOOFDSTUK 3. WOONVOORZIENINGEN.....	9
3.1 VORMEN VAN WOONVOORZIENINGEN	9
3.2 PRIMAAT VERHUIZING.....	11
3.3 AANPASSEN	13
3.4 OVERIGE WOONVOORZIENINGEN	15
3.5 DE UITRAASRUIMTE.....	16
3.6 BEPERKINGEN	17
3.7 UITSLUITINGEN	19
3.8 PROCEDURE BIJ BOUWKUNDIGE AANPASSING.....	19
3.9 BOUWVERGUNNING EN WELSTAND	20
HOOFDSTUK 4. HET VOEREN VAN EEN HUISHOUDEN, ONDERDEEL HULP BIJ HET HUISHOUDEN.....	21
4.1. INLEIDING.....	21
4.2 VOLLEDIG PAKKET THUIS (VPT).....	21
4.3 MOGELIJKE VOORZIENINGEN	21
4.4 GEBRUIKELIJKE ZORG	23
4.5 VOORLIGGENDE VOORZIENINGEN.....	24
4.6 HUISHOUDELIJKE HULP 1 EN HUISHOUDELIJKE HULP 2.....	24
4.7 ONDERSCHIED HUISHOUDELIJK WERK EN BEGELEIDING (AWBZ)	24
4.8 TOEKENNEN IN UREN EN MINUTEN.....	25
4.9 NORMERING HULP BIJ HET HUISHOUDEN.....	25
4.10 DOORGEVEN VAN GEGEVENS	27
HOOFDSTUK 5 LOKAAL VERPLAATSEN PER VERVOERMIDDEL.....	28
5.1 DOEL VAN HET VERVOER: IN BEGINSEL ALLEEN SOCIAAL VERVOER IN DE EIGEN WOON – OF LEEFOMGEVING	28
5.2 VORMEN VAN VERVOERSVOORZIENINGEN	28
5.3. VERVOERSVOORZIENINGEN IN EEN PGB.....	30
5.4 VERVOERSVOORZIENINGEN IN EEN FINANCIËLE VERGOEDING.....	30
5.5 VERVOER IN VERBAND MET WERK	31
5.6 VERVOER IN VERBAND MET VRIJWILLIGERSWERK.....	31
5.7 VERVOER IN VERBAND MET THERAPIE, DAGBEHANDELING/DAGOPVANG OF BEZOEK AAN MEDISCHE BEHANDELAARS.....	31
5.8 VERVOER IN VERBAND MET HET VOLGEN VAN ONDERWIJS	31
5.9 VERVOER VAN KINDEREN DOOR OUDERS MET EEN BEPERKING	31
5.10 VERVOER VOOR AWBZ-INSTELLINGSBEWONERS	32
HOOFDSTUK 6. VERPLAATSEN IN EN ROND DE WONING: DE ROLSTOEL	33
6.1 VERPLAATSEN IN EN ROND DE WONING	33
6.2 VORMEN VAN ROLSTOELVOORZIENINGEN	33
6.3 SPORTROLSTOEL.....	34
6.4 AANSPRAAK OP ROLSTOELVOORZIENINGEN DOOR AWBZ-BEWONERS	34
HOOFDSTUK 7. HET MEDISCH ADVIES.	36

7.1 AANLEIDING.....	36
7.2 VERORDENING.....	36
HOOFDSTUK 8. VERKRIJGEN VAN VOORZIENINGEN EN MOTIVEREN VAN BESLUITEN	42
8.1 AANVRAAG.....	42
8.2. ONDERZOEK – DOELGROEP.....	42
8.3. MOTIVERING VAN BESLUITEN.....	46
8.4 BEËINDIGEN VAN VOORZIENINGEN	47
BIJLAGE 1	49
VOORZIENINGENLIJST	49
BIJLAGE 2	55
CONTROLEPROTOCOL PERSOONS GEBONDEN BUDGET.....	55
Bijlage 3	
procedure woonunits.....	56

Hoofdstuk 1 Algemeen

1.1 Juridische status en jurisprudentie

De Wmo is vastgelegd in een landelijke wet Wmo, de gemeentewet, het Algemeen wet bestuursrecht, de gemeentelijke Verordening, het bijbehorende financieel besluit en het Verstrekkingenboek. De Wmo is nog een vrij nieuwe wet die nog verdere invulling behoeft en uiteindelijk door jurisprudentie een duidelijke vorm zal krijgen.

1.2 Compensatiebeginsel

De Wmo biedt een kader voor de gemeente om de zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie van burgers (met beperkingen) te bevorderen. Het compensatiebeginsel, neergelegd in artikel 4 van de Wmo, houdt in dat de gemeente de plicht heeft om oplossingen te bieden aan burgers met beperkingen via het treffen van voorzieningen die hem in staat stellen:

een huishouden te voeren

zich te verplaatsen in en om de woning

zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel

medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan

De gemeente heeft beleidsruimte in de wijze waarop zij invulling geeft aan deze verplichting. Hierbij kan zij bijvoorbeeld een afweging maken tussen individuele voorzieningen en collectieve voorzieningen, of tussen diensten en materiële voorzieningen. Bij het bepalen van deze voorzieningen houdt de gemeente rekening met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager van de voorzieningen, alsmede met de capaciteit van de aanvrager om uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan de formulering in de WVG over verantwoorde voorzieningen (doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht). Dit betekent dat als de aanvrager in staat is de voorziening zelf te regelen én de financiële middelen heeft deze zelf te betalen, hij niet in aanmerking komt voor verstrekking van de voorziening, of het geld daarvoor, op grond van de Wmo. Het is aan het college van burgemeester en wethouders zelf om te bepalen wanneer het compensatiebeginsel tot deze uitkomst leidt.

1.3 Persoon met beperkingen

De begripsomschrijving van het begrip “persoon met beperkingen” in artikel 1. d. is afgeleid van de begripsomschrijving van “beperkingen” en van de verschillende terreinen waarvoor op grond van de wet voorzieningen kunnen worden verstrekt. Daarnaast is vanuit de Wet voorzieningen gehandicapten het onderdeel “aantoonbare beperkingen ten gevolge van ziekte of gebrek” toegevoegd. Mede in verband met de begrenzing van de doelgroep zal immers een objectief criterium nodig zijn. Hierdoor blijft jurisprudentie op grond van de Wet voorzieningen gehandicapten ten aanzien van dit onderdeel op dit begrip van toepassing.

Aan deze formulering is de nieuwe doelgroep “personen met een chronisch psychisch of psychosociaal probleem” toegevoegd. Deze doelgroep is afkomstig uit de AWBZ-regelgeving (Besluit zorgaanpakken).

1.4 Algemeen gebruikelijke voorziening

In artikel 1.n. van de Verordening staat de volgende begripsomschrijving van de term algemeen gebruikelijk:

- n. *Algemeen gebruikelijk*: naar geldende maatschappelijke normen tot het gangbare gebruiksdan wel bestedingspatroon van een persoon als de aanvrager behorend;

Evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten het geval was, is het ook onder de Wet maatschappelijke ondersteuning niet de bedoeling dat de gemeentelijke overheid voorzieningen verstrekt, waarover de aanvrager, gezien zijn individuele situatie, ook zonder zijn handicap of beperking, zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen worden als algemeen gebruikelijk beschouwd. Wat in een concrete situatie als algemeen gebruikelijk te beschouwen is, hangt af van de geldende maatschappelijke normen van het moment van de aanvraag. Het begrip “algemeen gebruikelijk” is geconcretiseerd in de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep. Het begrip heeft vaak voor verwarring gezorgd, omdat algemeen gebruikelijke voorzieningen soms wel specifiek voor een handicap worden aangeschaft, maar vanwege hun algemeen gebruikelijke karakter toch niet vergoed worden. Om duidelijk te maken wat in de wet verstaan wordt onder dit begrip is de begripsomschrijving vanuit de jurisprudentie in de verordening opgenomen. Het gaat daarbij om voorzieningen:

- die in de reguliere handel verkrijgbaar zijn;
- die niet speciaal voor gehandicapten bedoeld zijn;
- die niet aanzienlijk duurder zijn dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel.

Het begrip “algemeen gebruikelijk” moet overigens niet worden verward met “gebruikelijke zorg”, zoals dat onder de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten is geformuleerd in beleidsregels.

1.5 Meerkosten

Het begrip “meerkosten” uit artikel 1.o. hangt nauw samen met het begrip “algemeen gebruikelijk”; deze twee begrippen zijn elkaars tegenhangers. De meerkosten zijn de kosten, die in een direct oorzakelijk verband staan met het compenseren van de ondervonden beperking of het psychosociaal probleem, zoals die zijn genoemd in artikel 1, lid 1, onder g. achtste volzin van de wet. Een met de persoon als de aanvrager vergelijkbaar persoon zonder die beperking of dat psychosociale probleem heeft deze meerkosten per definitie niet, omdat daarvoor in diens situatie geen noodzaak is. Mede op de bestrijding van deze meerkosten, dus de kosten die voor een persoon als de aanvrager niet algemeen gebruikelijk zijn, is de wet gericht.

Hoofdstuk 2. Vorm van de te verstrekken voorzieningen

2.1 Verschillende wijzen om voorzieningen te verstrekken

Er zijn verschillende manieren om voorzieningen te verstrekken: algemene voorzieningen en individuele voorzieningen. Er zijn drie vormen om een individuele voorziening te verstrekken.

Over de Individuele voorzieningen staat het volgende in de Verordening.

Artikel 6 van de Wmo bepaalt het volgende:

“Het college van burgemeester en wethouders biedt personen die aanspraak hebben op een individuele voorziening de keuze tussen het ontvangen van een voorziening in natura of het ontvangen van een hiermee vergelijkbaar persoonsgebonden budget, tenzij hiertegen overwegende bezwaren bestaan.”

Artikel 3 van de verordening bepaalt:

“Een individuele voorziening kan verstrekt worden in natura, als financiële tegemoetkoming en als persoonsgebonden budget. Het college stelt vast in welke situaties de bij wet verplichte keuze tussen een voorziening in natura en een persoonsgebonden budget niet wordt geboden aan de hand van de in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Oude IJsselstreek neergelegde criteria.”

2.1.1 Algemene voorzieningen

De algemene voorzieningen zijn vormen die onder de WMO hun intrede hebben gedaan. Het beleid hiervoor is nog in ontwikkeling. Voor algemene voorzieningen hoeft geen uitgebreide aanvraag te worden ingediend. Een melding is in de regel voldoende. Een voorbeeld hiervan is de regiotaxi en de klussendienst die in 2008 in samenwerking met het ISWI is opgezet. Er kan ook worden gedacht aan het ontwikkelen van een boodschappenservice. Voor een algemene voorziening kan geen Persoonsgebonden budget (PGB) worden aangevraagd. Er wordt geen eigen bijdrage voor algemene voorzieningen gevraagd.

2.1.2 Voorzieningen in natura

In natura wil zeggen dat de gemeente aan de aanvrager een kant-en-klare voorziening verstrekt. Hiertoe heeft de gemeente met een aantal aanbieders van voorzieningen en huishoudelijke hulp afspraken gemaakt.

Met de Hartingbank is in 2008 een contract afgesloten voor het leveren van een uitgebreid pakket van voorzieningen voor woningaanpassingen en vervoersvoorzieningen. Er is een pakket van middelen afgesproken waar een korting over is bedongen. Het is echter ook mogelijk om buiten dit pakket voorzieningen te betrekken via de Hartingbank. De Hartingbank verzorgt ook het onderhoud van de voorzieningen. Daarnaast zijn er ook nog afspraken met aanbieders van trapliften.

Vanaf 2007 tot 2009 is een contract met vijf thuiszorgaanbieders gesloten. De klant die voor huishoudelijke hulp in natura kiest kan uit de gecontracteerde zorgaanbieders kiezen. In 2009 gaat een nieuwe aanbesteding voor de thuiszorg plaatsvinden.

2.1.3 Financiële tegemoetkoming

En de derde vorm van verstrekking is de financiële tegemoetkoming, zo blijkt uit artikel 7, lid 2 Wmo: *“Een persoonsgebonden budget en een financiële tegemoetkoming voor een bouwkundige of woontechnische ingreep in of aan een woonruimte wordt verleend aan de eigenaar van de woonruimte. Artikel 6 is van overeenkomstige toepassing.”*

In relatie tot bouwkundige woonvoorzieningen wordt – in navolging van de Wvg – de verplichting opgelegd om een financiële tegemoetkoming uit te betalen aan de eigenaar van de woning. Een dergelijke financiële tegemoetkoming kan alleen al om die reden in sommige situaties geen persoonsgebonden budget genoemd worden.

Ook zal soms een financiële tegemoetkoming verstrekt worden als het gaat om een taxi- of een rolstoeltaxikostenvergoeding die op declaratiebasis wordt verstrekt. Een financiële tegemoetkoming kan ook als een forfaitair bedrag (vast bedrag) verstrekt worden, zoals voor een sportrolstoel. Dit betreft dan een vastgesteld bedrag zoals opgenomen in het Besluit van de gemeente Oude IJsselstreek.

Terugvordering Persoonsgebonden budget of daarmee aangeschafte middel.
De verordening geeft de mogelijkheid

2.1.4 Het persoonsgebonden budget

Artikel 6 Wmo bepaalt dat er een verplicht alternatief voor een voorziening in natura geboden moet worden en wel in de vorm van een persoonsgebonden budget. In het artikel wordt ook omschreven aan welke voorwaarden een PGB moet voldoen.

Lid b. de omvang van het persoonsgebonden budget is de tegenwaarde van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate te verstrekken voorziening in natura, indien nodig aangevuld met een vergoeding voor instandhoudingskosten, zoals vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Oude IJsselstreek.

Alle regels die in artikel 6 zijn ondergebracht worden hieronder uitgewerkt.

2.1.4.1 Voorwaarden bij het verstrekken van een Persoonsgebonden budget

Artikel 6 van de Verordening Voorzieningen Maatschappelijke Ondersteuning Gemeente Oude IJsselstreek bepaalt de voorwaarden die van toepassing zijn op het persoonsgebonden budget.

2.1.4.2 Geen PGB in het buitenland

De Wmo is bedoeld voor het opheffen van beperkingen in de eigen woonomgeving. Het is praktisch gezien ook onmogelijk om in kaart te brengen wat de specifieke woonomstandigheden zijn in het buitenland. Er kan dan ook geen juiste indicatie worden gesteld.

2.1.4.3 Pgb alleen voor individuele voorzieningen

De eerste voorwaarde daarbij is dat een persoonsgebonden budget alleen verstrekt wordt ten aanzien van individuele voorzieningen. Dat betekent dat bij algemene voorzieningen zoals bijvoorbeeld het collectief vervoer geen persoonsgebonden budget verstrekt wordt.

2.1.4.4 Uitzonderingen

In de parlementaire behandeling van de Wmo is aangegeven dat er uitzonderingen mogelijk zijn, met name als het gaat om personen waarvan verwacht kan worden dat zij niet met het beschikbare geld kunnen omgaan.

In een Algemeen Overleg over een aan de Wmo verwante zaak, het bovenregionale vervoer Valys, heeft de Tweede Kamer op 29 maart 2006 uitgesproken dat deze regel niet bedoeld is om goed draaiende systemen, zoals bijvoorbeeld collectief vervoerssystemen, in gevaar te brengen. Als bijvoorbeeld in plaats van collectief vervoer (een voorziening in natura) een persoonsgebonden budget zou moeten worden verstrekt, zou de mogelijkheid bestaan dat door een leegloop van het collectief vervoer de basis onder dit vervoer uit zou vallen. Voor diegenen die afhankelijk zijn van collectief vervoer zou zo een voorziening in natura wegvallen. Daarom is in de verordening nog steeds het *primaat van het collectief vervoer* opgenomen. Bij verzoeken om een persoonsgebonden budget van een aanvrager die medisch gezien wel van het collectief vervoer gebruik kan maken, zal deze aanvraag afgewezen worden. Dit onderdeel zal in het hoofdstuk vervoer nog nader worden uitgewerkt.

2.1.4.5 Omvang van het persoonsgebonden budget

De omvang van het persoonsgebonden budget zal bepaald moeten worden. Hierbij dienen twee mogelijkheden te worden onderscheiden: Enerzijds het persoonsgebonden budget voor huishoudelijke hulp, anderzijds het persoonsgebonden budget voor voorzieningen afkomstig uit de Wvg, zoals hulpmiddelen als woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen. De hoogte van het te verstrekken persoonsgebonden budget en de regels hiervoor wordt opgenomen in het Besluit van de gemeente Oude IJsselstreek. Bij het verstrekken van het bedrag van een voorziening wordt uitgegaan van wat het bedrag in natura zou kosten voor de gemeente. Daarbij is veelal sprake

van kortingen, omdat via een contract met een leverancier een grote hoeveelheid voorzieningen afgenomen wordt. Deze korting is doorberekend naar het persoonsgebonden budget. Het is niet de bedoeling dat een persoonsgebonden budget meer geld gaat kosten dan verstrekkingen in natura.

Hulp bij het huishouden

Omvang persoonsgebonden budget bij hulp in het huishouden.

Uitgaande van 52 weken hulp per jaar worden voor 2009 de volgende jaarbedragen vastgesteld:

Geïndexeerde uren	WMO vergoeding per jaar voor HV 1 in €	WMO vergoeding per jaar voor HV 2 in €
0,5	379,60	453,70
1	759,20	907,40
2	1.518,40	1.814,80
3	2.277,60	2.722,20
4	3.036,80	3.692,60
5	3.796,00	4.537,00
6	4.555,20	5.444,40
7	5.314,40	6.351,80
8	6.073,60	7.259,20
9	6.832,80	8.166,60
10	7.592,00	9.074,00
11	8.351,20	9.981,40
12	9.110,40	10.888,80
13	9.869,60	11.796,20
14	10.628,80	12.703,60
15	11.388,00	13.611,00

De toekenningen (besluit) lopen altijd maximaal tot en met 1 januari van het komende jaar.

Op deze manier kunnen elk jaar nieuwe besluiten met de geïndexeerde bedragen worden afgegeven voor het daaropvolgende jaar.

2.1.4.6 Overheadkosten en Sociale Verzekeringsbank (SVB)

Bij een persoonsgebonden budget voor hulp bij het huishouden zal ook een bedrag aan overhead toegevoegd moeten worden. Met dit bedrag kunnen budgethouders ondersteuning inhuren. De gemeente Oude IJsselstreek kent geen bedrag voor overhead toe binnen de PGB, maar biedt dit in de vorm van dienstverlening aan. De gemeente Oude IJsselstreek sluit hiervoor een contract af met de Sociale Verzekeringsbank of een vergelijkbare instelling.

Het pakket aan diensten waar pgb-houders voor kunnen kiezen om gratis gebruik van te maken bestaat uit:

- De salarisadministratie wordt uitgevoerd
Budgethouders komen in aanmerking voor gratis salarisadministratie als zij volledig werkgever zijn, of wanneer zij gebruik maken van opting-in.

Pgb-houders zijn volledig werkgever wanneer zij een zorgovereenkomst hebben gesloten met een zorgverlener die op meer dan twee dagen per week voor hen werkt, ook al werkt de zorgverlener slechts enkele uren per dag. Een pgb-houder is géén volledig werkgever wanneer de zorgverlener twee dagen of minder per week werkt of de zorgverlener is freelancer of medewerker van een zorginstelling of de partner of inwonend familielid van de pgb-houder.

Opting-in houdt in dat de loonheffing (dat wil zeggen de loonbelasting en de premie volkverzekeringen) en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW vooraf op de inkomsten van uw zorgverlener worden ingehouden en afgedragen in plaats van één keer per jaar achteraf. Zo voorkomt u dat uw zorgverlener aan het einde van het jaar een groot bedrag ineens moet afdragen aan de Belastingdienst

- Er wordt gezorgd voor loondoorbetaling bij ziekte
Als de pgb-houder werkgever is en zijn of haar zorgverlener wordt ziek is de pgb-houder wettelijk verplicht het salaris van de zorgverlener door te betalen. Hiervoor is een collectieve regeling getroffen. Als de pgb-houder gebruik wil maken van deze regeling worden in geval van ziekte van de zorgverlener alle salariskosten vergoed, zodat de pgb-houder het budget kan besteden aan vervangende hulp. Een pgb-houder kan gebruikmaken van de collectieve regeling als zij een arbeidsovereenkomst heeft gesloten met de zorgverlener. De pgb-er hoeft dit niet vooraf te melden. Zodra de zorgverlener ziek wordt, kan de pgb-er aanspraak maken op de regeling. Het eerste dat de pgb-er moet doen is de zorgverlener ziekmelden bij de SvB of de door de gemeente Oude IJsselstreek ingehuurd vergelijkbare instantie. Deze instantie zal vervolgens de verzuimbegeleiding door de Arbo-dienst laten uitvoeren.
- Alle pgb-houders kunnen gratis gebruik maken van de kennisbank en hebben toegang tot modelcontracten waarvan zij gebruik kunnen maken.
- Alle pgb-houders zijn collectief verzekerd voor Wettelijke Aansprakelijkheid en Rechtsbijstand.

2.1.4.7 Voorzieningen afkomstig uit de Wvg

Wat betreft de voorzieningen afkomstig uit de Wvg zal per toekenning een berekening gemaakt moeten worden.

De kosten van de voorziening als de voorziening in natura zou worden verstrekt zijn daarbij uitgangspunt. Dat kan afgeleid worden van bijvoorbeeld de prijsafspraken die gemaakt zijn met de Hartingbank. Wanneer het gaat om een voorziening waarvoor geen prijsafspraken bekend zijn dan worden twee offertes opgevraagd. Bij de offertes kunnen bedragen voor onderhoud of rijlessen (voor een scootmobiel) worden geteld.

Bij het bepalen van het bedrag van de voorziening wordt uitgegaan van het bedrag dat de voorziening bij verstrekking in natura zou kosten. Daarbij zal veelal sprake zijn van kortingen, omdat via een contract met een leverancier een grote hoeveelheid voorzieningen afgenomen wordt. Deze korting wordt doorberekend naar het persoonsgebonden budget. Het is immers niet de bedoeling dat een persoonsgebonden budget meer geld gaat kosten dan verstrekking in natura.

2.1.4.8 Uitbetaling persoonsgebonden budget

In de beschikking dienen de volgende onderwerpen te worden opgenomen:

- hoogte van het PGB
- programma van eisen
- termijn waarvoor de voorziening wordt verstrekt (afschrijvingsduur)
- of er een eigen bijdrage via het CAK geïnd zal worden
- bewaren bewijsstukken
- mogelijkheid van terugbetaling of terugkoop
- wijze van betaling (in termijnen of in één keer)
- eventuele inkomens afhankelijke eigen bijdrage

Om volstrekt duidelijk te laten zijn wat met het persoonsgebonden budget dient te worden aangeschaft en meer precies: aan welke vereisten de aan te schaffen voorziening dient te voldoen, wordt een zo nauwkeurig mogelijk omschreven program van eisen bij de beschikking gevoegd. Hierdoor kan voorkomen worden dat door onduidelijkheid omtrent de eisen die aan de voorziening gesteld moeten worden een verkeerde voorziening wordt aangeschaft. Dat zou tot inadequate voorzieningen kunnen leiden, hetgeen op zich weer tot nieuwe aanvragen aanleiding zou kunnen zijn. Dit is uitsluitend te voorkomen door een program van eisen onderdeel uit te laten maken van de beschikking. Wordt dan toch een voorziening aangeschaft die niet aan dat program van eisen voldoet, dan is gehandeld in strijd met de beschikking.

In de beschikking zal ook opgenomen moeten worden dat er een eigen bijdrage/eigen aandeel in de kosten verschuldigd is. Omdat die eigen bijdrage vastgesteld en geïnd zal worden door het CAK, zal in de meeste gevallen uitsluitend een aankondiging opgenomen worden dat men er rekening mee moet houden dat het hier gaat om een bruto bijdrage, waarvan de eigen bijdrage nog betaald moet worden. Deze eigen bijdrage wordt berekend door het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Het CAK draagt zorg voor het vaststellen, het opleggen en de inning van de eigen bijdrage in het kader van de PGB.

Daartoe is het noodzakelijk dat de gemeente Oude IJsselstreek over gaat tot het uitkeren van een *bruto* PGB.

Is de beschikking verzonden, dan kan het persoonsgebonden budget beschikbaar worden gesteld. Dat kan in één keer, indien daar aanleiding voor is (een aan te schaffen voorziening zal ook in één keer betaald moeten worden), maar kan ook in termijnen wanneer het gaat om onderhoud van voorzieningen.

Betaling per voorschot, of aan het begin van de periode, ligt dan voor de hand.

Hierbij zullen de volgende regels worden gehanteerd:

Het persoonsgebonden budget dat verstrekt wordt ten behoeve van een voorziening die in één keer betaald moet worden, zal in één keer worden uitbetaald. Wanneer er ook een PGB voor onderhoud nodig is zal

Het persoonsgebonden budget voor hulp bij het huishouden zal afhankelijk van de grote van het bedrag per half jaar of jaar worden worden uitbetaald. Hierbij zullen de volgende regels worden gehanteerd:

Het persoonsgebonden budget dat verstrekt wordt ten behoeve van een voorziening die in één keer betaald moet worden, zal in één keer worden uitbetaald

Het persoonsgebonden budget van € 25.000,00 per jaar of hoger zal per maand worden uitbetaald.

Het persoonsgebonden budget tussen € 5.000,00 en €25.000,00 per jaar wordt per kwartaal uitbetaald.

Het persoonsgebonden budget tussen € 2.500,00 en €5.000,00 zal eens per half jaar worden uitbetaald.

Het persoonsgebonden budget tot € 2.500,00 zal jaarlijks uitbetaald worden.

2.1.4.9 De controle van het persoonsgebonden budget zal als volgt plaats vinden:

Iedere budgethouder dient de volgende stukken te bewaren:

- de nota/factuur van de aangeschafte voorziening;
- een betalingsbewijs van aanschaf van de voorziening
- in geval van huishoudelijke hulp een contract met de zorgverlener;
- een overzicht van de salarisadministratie met bewijsmiddelen

Er zal jaarlijks 10% steekproefsgewijs worden gecontroleerd. Er wordt gecontroleerd of het persoonsgebonden budget besteed is aan het doel waarvoor het verstrekt is.

Is dat het geval, dan hoeft er verder niets te gebeuren. Is het persoonsgebonden budget anders besteed dan bedoeld, dan zal het college overwegen het persoonsgebonden budget geheel of gedeeltelijk terug te vorderen. Daarbij zal leidend zijn of er opzet in het spel is geweest, of dat sprake is geweest van onwetendheid. In die laatste situatie zal overlegd worden dat deze situatie in de toekomst vermeden dient te worden. Bij opzet moet afgewogen worden of terugvordering in verhouding staat tot wat er bewust onjuist is gedaan.

In het controleprotocol welke als bijlage is toegevoegd is opgenomen hoe controle zal plaatsvinden.

2.1.4.10 Vrijbestedbaarbedrag

Evenals onder de AWBZ hoeft de budget houder over 1,5 % van het budget geen verantwoording te geven. Dit bedrag is ten minste € 250,- en ten hoogste € 1250,00. Het vrijbestedbare bedrag is bedoeld om te voorkomen dat oa. kleine kosten zoals telefoon, administratie en dergelijke niet te hoeven verantwoorden.

2.1.4.11 Eigen bijdrage bij een PGB

Ook nu geldt dat een eventueel te betalen eigen bijdrage door de gemeente meestal slechts aangekondigd zal worden aangezien berekening en inning plaats zal vinden via het CAK.

2.2 Eigen bijdrage en eigen aandeel

In artikel 7 van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Oude IJsselstreek is bepaald dat een eigen bijdrage verschuldigd kan zijn.

Bij het verstrekken van individuele voorzieningen op grond van de wet is de aanvrager een eigen bijdrage verschuldigd of wordt de financiële tegemoetkoming afgestemd op het inkomen. Het college

legt in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Oude IJsselstreek de omvang van de eigen bijdrage en het eigen aandeel vast.

In het Besluit van de gemeente worden de eigen bijdrage voor voorzieningen vastgesteld. Deze eigen bijdrage worden geïnd door het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Het CAK kan ook nagaan of er een eigen bijdrage voor de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) moet worden betaald. Om een stapeling van eigen bijdrage te voorkomen wordt afhankelijk van het inkomen een maximum eigen bijdrage vastgesteld.

Het CAK rekent uit wat de maximum eigen bijdrage is. Het CAK bepaalt de maximum eigen bijdrage aan de hand van verzamelinkomens vanuit een peiljaar, welk jaar twee jaar voor het lopende jaar ligt. Dit is noodzakelijk om over de verzamelinkomens, die afkomstig zijn van de belastingdienst, te kunnen beschikken. In 2009 doet men aangifte over 2008, dus dat jaar is nog niet bekend. Vandaar dat het verzamelinkomen over 2007 in 2009 gebruikt wordt. Dit betekent dat er soms een voorlopige vaststelling zal plaatsvinden en achteraf een definitieve vaststelling.

Er kan maximaal een 39 perioden van 4 weken een eigen bijdrage worden geïnd. Deze maximale termijn van 39 perioden geldt niet voor de eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp.

De eigen bijdrage voor de Wmo is voorliggend op de eigen bijdrage op de AWBZ.

In een beschikking wordt opgenomen of een eigen bijdrage voor de aangevraagde voorziening van toepassing is.

2.2.1 Geen eigen bijdrage

Voor de volgende voorzieningen wordt geen eigen bijdrage gevraagd:

- een rolstoel;
- financiële vergoedingen waarvoor een vast bedrag is opgenomen in het financieel besluit zoals verhuiskostenvergoeding;
- collectief vervoer;
- voorzieningen welke in principe in bruikleen verstrekt worden. Dit betekent dat er ook geen eigen bijdrage geldt wanneer dergelijke voorzieningen in een PGB worden verstrekt.

Hoofdstuk 3. Woonvoorzieningen

Artikel 4 Wmo spreekt van: “a. een huishouden te voeren;”, onder welke regel in de verordening zowel wordt verstaan de woonvoorziening als de hulp bij het huishouden.

In bijlage 1 is een verstrekkingslijst opgenomen waarin verwezen wordt onder welke regeling woningaanpassingen vallen en of er sprake is van een algemeen gebruikelijke voorziening. Ook bij het treffen van woonvoorzieningen kan er sprake zijn van een algemeen gebruikelijke voorziening. Bij een algemeen gebruikelijke voorziening wordt bekeken of het artikel in de handel verkrijgbaar is en niet speciaal voor de handicap gemaakt.

3.1 Vormen van woonvoorzieningen

Artikel 13 van de verordening bepaalt dat er vier mogelijkheden zijn om een woonvoorziening te verstrekken:

- a. als algemene woonvoorziening;
- b. als woonvoorziening in natura;
- c. als persoonsgebonden budget;
- d. als financiële tegemoetkoming.

Artikel 14 van de verordening bepaalt dat een aanvrager die voldoet aan de criteria “aantonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek” en een aanpassing aan de woning nodig heeft, voor een algemene woonvoorziening in aanmerking kan komen als deze het woonprobleem snel en adequaat op kan lossen.

3.1.1 Algemene woonvoorzieningen

De algemene woonvoorziening is net als alle algemene voorzieningen in de verordening bedoeld voor situaties betreffende oplossingen die van korte duur zijn, lichte, niet complexe zorg/voorzieningen of betrekking hebben op incidentele (zorg)behoeften. Om deze voorzieningen snel te realiseren worden geen eigen bijdragen gevraagd.

Gaat het om een algemene voorziening, dan zal geen aanvraag worden ingediend. Een melding bij het steunpunt/loket is voldoende. Na een beperkte toets zal geregeld worden dat de algemene woonvoorziening wordt gerealiseerd.

3.1.2 Woonvoorzieningen in natura

Een aantal woonvoorzieningen worden in bruikleen verstrekt. Het kan bijvoorbeeld gaan om een douchezitje of een traplift. Voor de meeste van deze voorzieningen geldt dat deze geleverd worden door de Hartingbank maar er zijn ook contracten met leveranciers van trapliften.

Met de leverancier wordt een bruikleen overeenkomst gesloten en is een onderhoudscontract van toepassing.

Bruikleen artikelen kunnen eventueel opnieuw gebruikt worden. Een uitzondering hierop zijn de losse toilet/douchestoelen onder € 500,00. Deze worden niet opnieuw ingezet. Reden hiervoor is dat de kosten voor herverstreking (ophalen, schoonmaken) groter zijn dan een nieuwe stoel verstrekken. Voor de losse douche/toiletstoel wordt wel een eigen bijdrage gevraagd.

3.1.3 Woonvoorzieningen in een PGB of een financiële tegemoetkoming

Onder punt 2.1.3 en 4 wordt ingegaan de algemene informatie over een PGB en financiële tegemoetkoming. Hieronder wordt meer informatie gegeven welke betrekking heeft op woningaanpassingen. Omdat het verschil tussen een PGB en een financiële tegemoetkoming gering is wordt als geheel besproken.

3.1.3.1 Voorwaarden voor verstrekking pgb en uitbetaling financiële tegemoetkoming

Om te bewerkstelligen dat de woningaanpassing wordt uitgevoerd conform het programma van eisen en er aldus een adequate aanpassing wordt verstrekt is een aantal voorwaarden gesteld om de toegekende tegemoetkoming ook daadwerkelijk uit te betalen. De voorwaarden moeten ook middels

de beschikking aan de aanvrager en eventueel aan de woningeigenaar, als die niet de aanvrager is, worden bekendgemaakt. Het zijn immers de voorwaarden waaraan het besluit is gebonden.

De volgende voorwaarden zijn van toepassing:

- a. Er mag niet reeds voorafgaand aan de beschikking een begin worden gemaakt met de uitvoering van de werkzaamheden waarop de financiële tegemoetkoming betrekking heeft, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het college;
- b. Aan door het college aangewezen personen wordt door de eigenaar of huurder toegang verstrekt tot de woonruimte waar de woningaanpassing wordt aangebracht;
- c. Aan de onder b. genoemde personen wordt inzicht wordt geboden in bescheiden en tekeningen, welke betrekking hebben op de woningaanpassing;
- d. Aan de onder b. genoemde personen wordt gelegenheid geboden tot het controleren van de woningaanpassing;
- e. Terstond na de voltooiing van de werkzaamheden doch uiterlijk binnen 12 maanden na het toekennen van de financiële tegemoetkoming verklaart de gerechtigde van de financiële tegemoetkoming aan het college dat de bedoelde werkzaamheden zijn voltooid conform het programma van eisen (PvE);
- f. De gereedmelding is tevens een verzoek om vaststelling en uitbetaling van de financiële tegemoetkoming;
- g. De gereedmelding, gaat vergezeld van een verklaring dat bij het treffen van de voorzieningen is voldaan aan de voorwaarden waaronder de financiële tegemoetkoming is verleend. Alle rekeningen en betalingsbewijzen worden bijgevoegd.

3.1.3.2 Kosten van woningaanpassingen

De volgende kosten in het kader van een woningaanpassing kunnen in aanmerking worden genomen bij de vaststelling van (het persoonsgebonden budget of) de financiële tegemoetkoming:

- 1 De aanneemsom (hierin begrepen de loon- en materiaalkosten) voor het treffen van de voorziening;
- 2 De risicoverrekening van loon- en materiaalkosten, met inachtneming van het bepaalde in de Risicoregeling woning- en utiliteitsbouw 1991;
- 3 Het architectenhonorarium tot ten hoogste 10% van de aanneemsom met dien verstande dat dit niet hoger is dan het maximale honorarium als bepaald in SR 1988 van de BNA. Alleen in die gevallen dat het noodzakelijk is dat een architect voor de woningaanpassing moet worden ingeschakeld worden deze kosten subsidiabel geacht. Het betreft dan veelal de ingrijpendere woningaanpassingen.
- 4 De kosten voor het toezicht op de uitvoering, indien dit noodzakelijk is, tot een maximum van 2% van de aanneemsom;
- 5 De leges voorzover deze betrekking hebben op het treffen van de voorziening;
- 6 De verschuldigde en niet verrekenbare of terugvorderbare omzetbelasting;
- 7 Renteverlies, in verband met het verrichten van noodzakelijke betaling aan derden voordat de bijdrage is uitbetaald, voor zover deze verband houdt met de bouw dan wel het treffen van voorzieningen;
- 8 De prijs van bouwrijpe grond, indien noodzakelijk als niet binnen het oorspronkelijke kavel gebouwd kan worden, volgens bijgaande tabel.
- 9 De door burgemeester en wethouders (schriftelijk) goedgekeurde kostenverhogingen, die ten tijde van de raming van de kosten redelijkerwijs niet voorzien hadden kunnen zijn;
- 10 De kosten in verband met noodzakelijk technisch onderzoek en adviezen met betrekking tot het verrichten van de aanpassing;
- 11 De kosten van aansluiting op een openbare nutsvoorziening;
Indien de gemeente ook de administratiekosten van de verhuurder wil vergoeden kan het volgende opgenomen worden:
- 12 De administratiekosten die verhuurder maakt ten behoeve van het treffen van een voorziening voor de gehandicapte, voor zover de kosten onder 1 tot en met 11 meer dan € 1000,-- bedragen, 10% van die kosten, met een maximum van € 350,--.

3.1.3.3 Opstalverzekering

Bij het vergroten van de woning wordt er van uitgegaan dat de eigenaar van de woning zijn opstalverzekering aan de hogere herbouwwaarde van de woning aanpast.

3.2 Primaat verhuizing

Artikel 16 regelt het primaat van de verhuizing. Dat wil zeggen dat als vast staat dat een aanpassing noodzakelijk is, eerst beoordeeld wordt of verhuizing naar een reeds geheel aangepaste woning, of naar een goedkoper en gemakkelijker aan te passen woning een oplossing is die in aanmerking komt.

Wanneer de kosten van een woningaanpassing € 15.000,00 te boven gaan, en er geen contra-indicatie is voor verhuizen, dan zal de gemeente gaan onderzoeken of het primaat verhuizen kan worden toegepast. Het bedrag van € 15.000,00 is gebaseerd op de ervaring van de afgelopen jaren waaruit is gebleken dat slechts 1% van de woningaanpassingen boven de € 15.000,00 kwam. Bij woningaanpassingen die groter waren was er al snel sprake van een totaal bedrag dat deze grens ruim overschreed.

In de Wvg-jurisprudentie is het hanteren van het primaat van de verhuizing op zichzelf geaccepteerd door de Centrale Raad van Beroep. Onder de Wmo zal dan ook van deze mogelijkheid gebruik worden gemaakt ter compensatie van woonproblemen. In feite gaat het bij het hanteren van het primaat van de verhuizing om een uitwerking van het principe dat wordt gekozen voor de goedkoopst-adequate oplossing.

Er zijn echter wel grenzen aan het hanteren van het primaat van de verhuizing, met name op het gebied van de woonlasten, het tijdsbestek waarbinnen een oplossing kan/moet worden gevonden en de verhouding tussen de besparing van de gemeente bij toepassing van het primaat en de negatieve gevolgen voor de aanvrager. In alle gevallen zal een goed gemotiveerd besluit worden genomen, waarin alle relevante factoren, in onderling verband, worden afgewogen. Daarbij gaat het dus om factoren die spelen aan de kant van de gemeente en aan de kant van de belanghebbende. Als op verantwoorde wijze inhoud gegeven is aan toepassing van het primaat van de verhuizing, is daarmee een adequate oplossing geboden en heeft de gemeente aan haar compensatieverplichting voldaan.

Het is niet mogelijk een uitputtend overzicht te geven van alle mogelijke afwegingsfactoren die een rol kunnen spelen, omdat elke situatie weer anders is. Wel wordt hieronder in grote lijnen een overzicht gegeven van een aantal vaak voorkomende factoren, die afhankelijk van de situatie, een rol kunnen spelen bij de besluitvorming.

- *De snelheid waarmee het probleem kan worden gecompenseerd.*

De snelheid waarmee het woonprobleem kan worden opgelost speelt een rol in het afwegingsproces. In een aantal gevallen kan verhuizen het woonprobleem sneller oplossen, als er snel een geschikte aangepaste of eenvoudig aan te passen woning beschikbaar is. Het hele traject van het maken van een plan, het vragen van offertes, de uitvoering en keuring vervalt dan of speelt een minder belangrijke rol. Omgekeerd kan het ook zo zijn dat het aanpassen van een woning een snellere oplossing biedt als er niet binnen een bepaalde tijd een geschikte woning vrij komt. Uit de Wvg-jurisprudentie blijkt dat het essentieel is dat uit het indicatieadvies blijkt binnen welke medisch aanvaardbare termijn een oplossing gevonden moet zijn voor het woonprobleem.

- *Rekening houden met sociale factoren*

Sociale omstandigheden waarmee het college rekening houdt zijn bijvoorbeeld de voorkeur van de gehandicapte, de binding van de gehandicapte met de huidige woonomgeving, de nabijheid van voor de gehandicapte belangrijke voorzieningen. Ook de waardering van de aanwezigheid van vrienden, kennissen en familie in de nabijheid van de woning van de gehandicapte kan een rol spelen in het afwegingsproces, met name in situaties waarin sprake is van mantelzorg. De sociale omstandigheden moeten in het indicatieonderzoek zoveel mogelijk geobjectiveerd worden. De sociale factor zal minder zwaar wegen in het voordeel van aanpassen, als dicht in de buurt van de huidige woning een geschikte of goedkoper aan te passen woning kan worden gevonden. Als de beoogde nieuwe woning dicht bij belangrijke voorzieningen, zoals winkels en werkplek is gelegen, kan dat de beslissing in het voordeel van verhuizen beïnvloeden, bijvoorbeeld omdat dan ook minder vervoersvoorzieningen nodig zijn. Als de aanvrager zijn werk "aan huis" heeft (eigen bedrijf), dienen de consequenties van

verhuizing ook vanuit de bedrijfsmatige kant meegewogen te worden. Het is immers mogelijk dat de vestiging van het bedrijf op een andere, in commercieel opzicht minder aantrekkelijke, locatie negatieve gevolgen voor het inkomen uit eigen bedrijf kan hebben.

- *Rekening houden met woonlasten en financiële draagkracht van de gehandicapte.*
Rekening houdend met eventuele mogelijkheden op het gebied, maakt het college een vergelijking tussen de woonlasten van de huidige en de mogelijke nieuwe woning. Alle relevante woonlasten moeten daarbij in aanmerking worden genomen.

Als de aanvrager eigenaar van de woonruimte is, zal een verhuizing of woningaanpassing andere gevolgen met zich meebrengen dan wanneer deze de woning huurt. Het verhuizen vanuit een koopwoning heeft meer en financiële consequenties dan verhuizing vanuit een huurwoning.

Bij het verkopen van een huis komen meer aspecten aan de orde dan bij het verlaten van een huurwoning. Een aantal aspecten zal pleiten voor het verkopen van de woning en verhuizen naar een huurwoning. Andere aspecten daarentegen zullen de balans naar het aanpassen van de eigen woning doen doorslaan. Een punt betreft de vraag in hoeverre vermogenswinsten of -verliezen optreden. Een eigenaar heeft doorgaans geld geleend en/of een hypotheek op het huis. Ook indien de aanvrager, al dan niet geheel op eigen kosten, veel aan de woning heeft verbeterd of aanpassingen heeft getroffen, ligt verhuizing soms minder voor de hand. Als de financiële situatie van een eigenaar van een woning, die gehandicapt raakt, door zijn handicap drastisch verandert (doorgaans brengt een handicap negatieve inkomensgevolgen met zich mee), kunnen moeilijkheden optreden met het opbrengen van de woonlasten van de eigen woning, en zal de aanvrager ook problemen hebben met verhuizen.

- *Vergelijking aanpassingskosten huidige versus nieuwe woonruimte*
Het college maakt een kostenafweging tussen het aanpassen van de huidige woonruimte enerzijds en verhuizen (inclusief eventuele aanpassingskosten in de nieuwe woonruimte) anderzijds. Daarbij worden de volgende kosten in elk geval meegenomen in de overwegingen:

- Huidige en voorzienbare toekomstige aanpassingskosten van de reeds bewoonde woonruimte;
- a. de kosten van het PGB voor verhuiskosten
- b. de eventuele aanpassingskosten van de nieuwe woning;
- c. kosten van het eventueel vrijmaken van de woning
- d. een eventuele financiële tegemoetkoming voor huurderiving.

De kosten zijn het uitgangspunt bij deze afweging, maar ook andere factoren kunnen een rol spelen.

- *De mogelijke gebruiksduur van de aanpassing.*
Er wordt ook rekening gehouden worden met het feit dat een aan te passen koopwoning naar alle waarschijnlijkheid minder makkelijk kans heeft om voor hergebruik in aanmerking te komen.

- Een revisiebeding, zoals bij huurwoningen, bestaat niet voor eigen woningen;
- De gemeente heeft geen instrument om de woning vrij te krijgen;
- Het zal niet zo eenvoudig zijn om een geschikte kandidaat voor die woning te vinden, die zowel financieel als ergonomisch gezien geschikt is voor de betreffende woonruimte.

Consequentie hiervan zal zijn dat eigen woningen meestal voor één enkele belanghebbende aangepast worden.

Aanpassingen aan sociale huurwoningen zijn vaker opnieuw in te zetten dan aanpassingen aan koopwoningen, omdat deze huurwoningen opnieuw kunnen worden verhuurd aan personen met een beperking, waardoor de gebruiksduur van de aanpassing wordt verlengd. Dit speelt in de afweging dan ook een rol van belang.

Ook de medische prognose speelt in dit verband een rol. Indien vaststaat dat iemands toestand naar verwachting zodanig zal verslechteren, en dat als gevolg daarvan de aanpassing slechts voor beperkte tijd zal volstaan, kan dat gegeven een rol spelen in de afweging tussen verhuizing of aanpassen.

Vaak zal een aangeboden mogelijkheid te verhuizen naar een andere woning door de aanvrager als negatief worden beoordeeld: vaak zal men graag willen blijven wonen in de vertrouwde woning. Als de bovenomschreven afweging in het voordeel van verhuizing uitvalt, is die wens niet meer doorslaggevend. Dat heeft gevolgen voor het weigeren van aangeboden geschikte woningen. Na weigering beoordeelt het college of er van uit kan worden gegaan dat voldoende is gedaan om een compenserende oplossing te bieden. Dit wordt afgemeten aan de oorzaak voor het weigeren.

Na het afwegen van deze factoren kan een beslissing worden genomen over het al dan niet hanteren van het primaat van de verhuizing.

Valt die afweging uit in het voordeel van verhuizing, dan gaat de verhuiskostenvergoeding een rol spelen. Een verhuiskostenvergoeding zal veelal in de vorm van een forfaitaire vergoeding worden toegekend. Dit is in drie situaties mogelijk aan de orde:

1. De aanvrager gaat vanwege problemen met het normale gebruik van de woning verhuizen naar een adequate woning;
2. De aanvrager vraagt een woonvoorziening aan in de vorm van een woningaanpassing, maar na onderzoek blijkt verhuizing de goedkoopst adequate oplossing te zijn voor het woonprobleem. Ook mogelijk is dat de betreffende woning niet kan worden aangepast;
3. Voor het vrijmaken van een aangepaste woning door een persoon die in een aangepaste woning woont.

De forfaitaire vergoeding in de kosten van verhuis- en herinrichtingskosten is bedoeld als goedkoopst-adequaate alternatief voor een dure woningaanpassing in gevallen waarin die verhuizing niet algemeen gebruikelijk is, gelet op leeftijd, gezins- of woonsituatie. Verhuizingen wegens gezinsuitbreiding of om als jongvolwassene zelfstandig te gaan wonen zijn in beginsel algemeen gebruikelijk, evenals voorspelbare verhuizingen van senioren.

Voor verhuizingen naar AWBZ-instellingen of andere zorginstellingen wordt geen persoonsgebonden budget verstrekt, evenmin voor verhuizingen naar woningen die niet geschikt of bestemd zijn voor permanente bewoning, zoals in artikel 20, aanhef en onder e van de verordening wordt bepaald.

Een verhuis- en inrichtingskostenvergoeding kan verstrekt worden wanneer er sprake is van ondervonden belemmeringen bij het normale gebruik van de woning, dat door middel van een verhuizing op het goedkoopst-adequate kunnen worden opgelost. Deze eis wordt niet gesteld als het gaat om een verhuizing naar een ADL-woning en evenmin in situaties waarin het gaat om een persoon buiten de Wmo-doelgroep een aangepaste woning te laten vrijmaken. Alleen als het vrijmaken van de woning op verzoek van het college gebeurt, is er aanspraak op een persoonsgebonden budget voor verhuis- en herinrichtingskosten

Het college verstrekt in beginsel geen persoonsgebonden budget voor verhuizing en herinrichting, indien de verhuizing heeft plaatsgevonden voordat op de aanvraag is beschikt, tenzij achteraf alsnog kan worden vastgesteld dat er problemen bij het normale gebruik van de woning werden ondervonden in de verlaten woning. Als dat laatste niet meer kan, is die reden voor afwijzing.

Indien verhuizing de meest adequate oplossing is en de aanvrager kiest er desondanks voor om niet te verhuizen maar de huidige woning op eigen kosten of op kosten van derden aan te passen, kan onder voorwaarden een forfaitaire vergoeding voor een woningaanpassing worden verstrekt. Het eenmalig forfaitair bedrag is gelijk aan het forfaitaire bedrag voor verhuis- en inrichtingskosten. De client kan na uitkering van het forfaitair bedrag niet meer in aanmerking komen voor verhuis- en inrichtingskosten of een PGB voor een andere woningaanpassing.

3.3 Aanpassen

3.3.1 Primaat losse woonunit

Komt verhuizing niet in aanmerking, dan zal beoordeeld moeten worden welke aanpassingen noodzakelijk zijn.

Hierbij geeft de verordening nog een tweede primaat aan, te weten het primaat van de losse woonunit (artikel 17):

“Indien een bouwkundige woonvoorziening bestaat uit een aanbouw aan of een aanzienlijke verbouwing van een woning die niet het eigendom is van een verhuurder, die bereid is de aangepaste woning blijvend ter beschikking te stellen van personen die op basis van aantoonbare beperkingen ten gevolge van ziekte of gebrek behoefte hebben aan een dergelijke woning, zal het college een herplaatsbare losse woonunit verstrekken indien daartegen geen bezwaren van overwegende aard bestaan.”

Dit primaat heeft een plaats gekregen om te voorkomen dat grote bedragen over een gering aantal jaren afgeschreven moet worden: na aanpassing van een eigen woning is de kans op hergebruik immers gering.

Om van dit primaat gebruik te kunnen maken moet uiteraard de mogelijkheid tot het plaatsen van een losse unit bestaan, bijvoorbeeld doordat er voldoende ruimte is. Daarbij zal het meestal zo zijn dat als er voldoende ruimte is voor het plaatsen van een losse unit als er ook ruimte is voor het plaatsen van een aanbouw. Ook op dit punt geldt dat de wens van betrokkene een aanbouw te realiseren niet doorslaggevend is: een aanbouw is niet herbruikbaar, een losse unit wel.

Voor het plaatsen van een woonunit is, indien dit nodig is voor een periode van langer dan 5 jaar, een advies van welstand nodig. Het College kan gemotiveerd afwijken van een welstandsadvies. De kosten die gemaakt worden om aan de eisen van welstand te voldoen maken onderdeel uit van de verstrekking. Verder moet rekening worden gehouden met de termijn van 6 of 12 weken die nodig is om een vergunning bekend te maken.

Het program van eisen zoals dat geldt voor een aanbouw kan gebruikt worden voor een losse woonunit. Het is daarbij van belang in de beschikking vast te leggen dat – als de unit niet meer nodig is – dit aan de gemeente gemeld dient te worden. De gemeente kan er dan zorg voor dragen dat de unit verwijderd wordt en de woning in de oude staat wordt teruggebracht. Deze kosten maken onderdeel uit van de verstrekking van een losse woonunit.

Is een losse unit niet mogelijk, of is de aanpassing niet zodanig dat deze afweging gemaakt moet worden, dan kan de stap naar de al dan niet bouwkundige aanpassing worden gemaakt.

In bijlage 3 is de procedure voor het verlenen van vergunningen van een woonunit opgenomen.

3.3.2 Overige (bouwkundige) voorzieningen

De aanpassing moet allereerst het normale gebruik van de woning betreffen.

Het normale gebruik van de woning omvat de elementaire woonfuncties, dat zijn de activiteiten die de gemiddelde Nederlander in zijn woning in elk geval verricht. Het gaat daarbij om slapen, lichaamsreiniging, toiletgang, het bereiden en consumeren van voedsel, het zich horizontaal en verticaal verplaatsen in de woning. Voor kinderen komt daar bij het veilig kunnen spelen de woonruimte.

Het feit dat alleen problemen bij het normale gebruik van de woning worden gecompenseerd, houdt in dat geen rekening wordt gehouden met voorzieningen met een therapeutisch doel (bijvoorbeeld dialyseruimten, therapeutisch baden).

Evenmin wordt er rekening gehouden met problemen die een incidenteel karakter hebben, dan wel voorzieningen die puur als noodvoorziening hebben te gelden (bijvoorbeeld incidenteel gebruikte en niet-essentiële onderdelen van de woning respectievelijk vluchtvoorzieningen of branddeuren). Ook ten behoeve van het gebruik van hobbyruimtes en studeerkamers worden geen compenserende woonvoorzieningen getroffen, aangezien het daarbij niet gaat om ruimten met een elementaire woonfunctie.

Uitzondering op het beginsel dat woonvoorzieningen worden verstrekt ter compensatie van problemen bij het normale gebruik van de woning vormt de uitraaskamer. Deze voorziening heeft een specifiek doel, namelijk het tot rust doen komen van personen met een specifieke beperking.

Bij een indicatiestelling voor woonvoorzieningen wordt integraal beoordeeld in hoeverre hulp bij het huishouden en AWBZ-functies kunnen voorzien in respectievelijk compensatie en oplossing van de ondervonden woonproblematiek. Verder wordt – conform de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep onder de Wvg- beoordeeld in hoeverre de problematiek kan worden opgelost door redelijkerwijs te vergen inspanningen van huisgenoten, inclusief het treffen van redelijkerwijs te vergen opmaatregelen van ouders. Verder wordt rekening gehouden met algemeen gebruikelijke oplossingen als een andere organisatie van taken en een herschikking van de inrichting dan wel wijziging van de opstelling van inrichtingselementen in de woning.

3.4 Overige woonvoorzieningen

3.4.1 Uitbreiding van ruimten

Als het gaat om uitbreiding van ruimten worden de volgende maxima m2 aangehouden, tenzij medische noodzaak een ander maximum vergt. Uiteraard dient dat door een onafhankelijk adviserend arts (in principe de adviseur van de gemeente) aangegeven te worden:

<i>Soort vertrek</i>	<i>Bij aanbouw</i>	<i>Bij uitbreiding</i>
woonkamer	30	6
keuken	10	4
1 persoonsslaapkamer	10	4
2 persoonsslaapkamer	18	4
toiletruimte	2	1
badkamer		
- wastafelruimte	2	1
- doucheruimte	3	2
entree/hal/gang	5	2
berging	6	4

3.4.2 Bouwkundige en niet-bouwkundige voorzieningen.

Of de cliënt in aanmerking komt voor een losse (roerende) of een vaste (onroerende) woonvoorziening, hangt af van de bouwkundige situatie van de woning en van de ondervonden beperkingen en belemmeringen. Het gaat bij losse woonvoorzieningen bijvoorbeeld om tilliften, badliften, douche/toiletstoelen, douchestretchers, badtransfer-planken. Waar mogelijk zal uit oogpunt van herbruikbaarheid gekozen worden voor verstrekking van losse woonvoorzieningen. Zoals al vermeld gaat het hier niet om inrichtingselementen. De losse woonvoorziening moet voorzien in een oplossing voor een elementaire woonfunctie, die eventueel ook kan worden geboden middels een bouwkundige voorziening. Meestal zal de losse voorziening een goedkoop en adequaat alternatief zijn voor een vaste voorziening. Een voorbeeld: in plaats van een vaste plafondblift als transferhulpmiddel kan ook een losse tillift worden verstrekt of een transferplank. Ook zal bij voorkeur met losse voorzieningen worden gewerkt in situaties waarin mensen wachten op opname in een zorginstelling of in andere situaties waarin de voorziening langdurig noodzakelijk is, maar waarin de verstrekking van vaste woonvoorzieningen als risico met zich meebrengt dat deze voorziening op zichzelf niet efficiënt is. Voorbeelden zijn terminale situaties, maar ook situaties waarin mensen die in een slooppand wonen.

3.4.3 Woningsanering in verband met CARA en/of COPD

Financiële tegemoetkoming voor woningsanering

Men kan in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming voor woningsanering die als gevolg van allergie, astma of chronische bronchitis (CARA) noodzakelijk zijn. Met COPD (*Chronic Obstructive Pulmonary Diseases*) ofwel 'chronisch obstructieve longziekten', bedoelen we de ziektebeelden chronische bronchitis en emfyseem.

Sanering is slechts mogelijk als een duidelijke diagnose is gesteld door de huisarts of de longarts. De noodzaak voor het verstrekken van een vergoeding, wordt mede in relatie tot het levenspatroon en leefregels, de gehele woninginrichting en ventilatiemogelijkheden en -gedrag bepaald. Het college kan hierover advies vragen eventueel met inschakeling van een gespecialiseerde CARA-verpleegkundige. Verwacht wordt dat de betrokkene zich in het vervolg bij de aanschaf van nieuwe materialen aan het programma van eisen voor de woninginrichting zal houden. Ook mag verwacht worden dat betrokkenen zelf maatregelen treft ter voorkoming van CARA-klachten.

In de regel kan een vergoeding worden verstrekt indien:

- de aanvrager bij de aanschaf niet van tevoren had kunnen weten dat CARA zou ontstaan/verergeren;
- vervanging van het artikel medisch gezien op zeer korte termijn noodzakelijk is.

Geen vergoeding wordt verstrekt indien:

- het treffen van een voorziening niet tot verbetering van de situatie van de cliënt leidt;
- de cliënt bij aanschaf van het artikel redelijkerwijs had kunnen weten dat hij overgevoelig op bepaalde stoffen reageert.

De woningsanering betreft in de regel het vervangen van tapijt in het slaapvertrek. De woonkamer kan ook worden gesaneerd indien de aanvrager jonger is dan vier jaar.

Afschrijvingstermijn

Een vergoeding wordt alleen verstrekt in die gevallen dat de betreffende te vervangen stoffering nog niet is afgeschreven. Indien een artikel is afgeschreven (in de regel na 8 jaar) wordt geen financiële tegemoetkoming verleend.

Hierbij wordt voor de hoogte van de vergoeding als volgt rekening gehouden met de reeds verlopen afschrijvingsperiode. De vergoeding bedraagt een percentage van de kosten, afhankelijk van de afschrijvingsperiode:

100% indien het artikel nieuwer is dan twee jaar;

75% indien het artikel tussen de twee en vier jaar oud is;

50% indien het artikel tussen de vier en zes jaar oud is;

25% indien het artikel tussen de zes en acht jaar oud is.

- Indien het artikel acht jaar of ouder is, wordt geen vergoeding verstrekt;
- Hetzelfde geldt bij verhuizing, omdat bij verhuizing de woning opnieuw moet worden ingericht en dan rekening kan worden gehouden met de ondervonden klachten.

Normbedragen

Voor normbedragen wordt het NIBUD geraadpleegd.

3.5 De uitruimte

De uitruimte was voorheen, onder de Wvg, omschreven in de wet zelf, maar is onder de Wmo omschreven in de verordening. Artikel 15, aanhef en onder d luidt dan ook:

*“De in artikel 13 onder b., c. en d. genoemde voorzieningen kunnen bestaan uit:
d. een uitruimte.”*

Het gaat om een ruimte die alleen ten behoeve van de persoon met een aantoonbare gedragsstoornis noodzakelijk is, om hem/haar tot rust te doen komen. Dit vloeit ook voort uit de algemene beperking dat individuele Wmo-voorzieningen in hoofdzaak op het individu gericht zijn.

De uitruimte is dus uitdrukkelijk niet bedoeld om overlast voor huisgenoten te beperken, hoewel dat wel een mogelijk neveneffect kan zijn van verstrekking.

Met het oog op de beperking, de gedragsstoornis met ernstig ontremd gedrag tot gevolg, zal de ruimte in de regel beperkt van omvang zijn. Aanwezige voorzieningen zijn gericht op het doel van de uitruimte, het tot rust laten komen. Doorgaans zal de ruimte daarom prikkelarm en veilig moeten zijn, en tevens zijn uitgerust met voorzieningen die toezicht mogelijk maken. Voor zover dat geen technische apparatuur is kan dat onder de voorziening vallen.

Op basis van deskundigenadvies (met name een advies van een onafhankelijk psycholoog of orthopedagoog kan van belang zijn) zal op individuele basis worden vastgesteld aan welke eisen de uitruimte moet voldoen. Waar mogelijk zullen bestaande ruimten worden aangepast, bijvoorbeeld de slaapkamer van de persoon voor wie de uitruimte nodig is.

3.6 Beperkingen

3.6.1 Hoofdverblijf

Artikel 19 van de verordening bepaalt in lid 1:

“Een woonvoorziening wordt slechts verleend indien de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben in de woonruimte waaraan de voorziening wordt getroffen.”

Het hoofdverblijf is de woonruimte, bestemd en geschikt voor permanente bewoning, waar de betrokkene zijn vaste woon- en verblijfplaats heeft en in de gemeentelijke basisadministratie staat ingeschreven dan wel zal staan ingeschreven. Ook kan het gaan om het feitelijke adres, indien de betrokkene een briefadres heeft. De gemeente waar de woning staat heeft compensatieplicht, behalve in de situatie waarin de persoon uit de Wmo-doelgroep verhuist van de ene gemeente naar een andere gemeente. Een aanvraag voor een woonvoorziening in de vorm van een verhuiskostenvergoeding behoort dan tot de compensatieplicht van de vertrek gemeente.

In uitzonderingssituaties is er sprake van twee hoofdverblijven. Daarbij moet worden gedacht aan gehandicapte kinderen van gescheiden ouders, die in co-ouderschap door beide ouders worden opgevoed en daadwerkelijk de ene helft van de tijd bij de ene ouder wonen en de andere helft van de tijd bij de andere ouder. Alleen in die situatie kunnen in beide ouderlijke woningen woonvoorzieningen getroffen worden, en niet in situaties waarin sprake is van bezoekregelingen. Als de woningen van de ouders in een dergelijke situatie in twee verschillende gemeenten zijn gesitueerd, rust de compensatieplicht alleen op de gemeente waar de woning van de betreffende ouder is gelegen.

Artikel 19 biedt in de leden 2 tot en met 5 een uitzondering op deze hoofdregel:

2. *“In afwijking van het gestelde in het eerste lid kan een woonvoorziening getroffen worden voor het bezoekbaar maken van één woonruimte indien de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft in een AWBZ-instelling.*
3. *De aanvraag voor het bezoekbaar maken wordt ingediend in de gemeente waar de aan te passen woning staat.*
4. *De woonvoorziening betreft slechts het bezoekbaar maken van de in het tweede lid bedoelde woonruimte met een door het college in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente vast te leggen maximumbedrag.*
5. *Onder bezoekbaar maken wordt uitsluitend verstaan dat de aanvrager de woonruimte, de woonkamer en een toilet kan bereiken.”*

Deze afwijking is optioneel, overgenomen uit de Wvg, waarin het zogenaamde bezoekbaar maken een bovenwettelijke voorziening was. Onder de Wmo is deze voorziening eveneens als

bovenwettelijke voorziening in de modelverordening opgenomen, aangezien met invoering van de Wmo niet is beoogd het regime van de Wvg-woonvoorzieningen uit te breiden..

Omdat het gaat om een bovenwettelijke bepaling betreft het uitsluitend de in artikel 5 genoemde zaken, te weten het kunnen bereiken van de woonruimte, de woonkamer en een toilet. Bereiken moet daarbij letterlijk worden opgevat: het gaat niet om gebruiken maar om bereiken. Op zich mag dat merkwaardig lijken. Bedacht moet worden dat gebruiken vaak hoge kosten met zich meebrengt, hetgeen niet past bij een bovenwettelijke taak.

3.6.2 Overige beperkingen woonvoorzieningen

Als het gaat om woonvoorzieningen zijn er nog een aantal beperkingen, zoals in de modelverordening vastgelegd in artikel 20:

“De aanvraag voor een woonvoorziening als bedoeld in dit hoofdstuk wordt geweigerd indien:

- a. de noodzaak tot het treffen van de woonvoorziening het gevolg is van een verhuizing waartoe op grond van belemmeringen bij het normale gebruik van de woning ten gevolge van ziekte of gebrek geen aanleiding bestond en er geen andere belangrijke reden aanwezig was;*
- b. de aanvrager niet is verhuisd naar de voor zijn of haar beperkingen op dat moment beschikbare meest geschikte woning, tenzij daarvoor tevoren schriftelijk toestemming is verleend door het college;*
- c. deze betrekking heeft op voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten anders dan automatische deuropeners, hellingbanen en extra trapleuningen, het verbreden van toegangsdeuren en een opstelplaats voor een rolstoel bij de toegangsdeur van het woongebouw;*
- d. de woonvoorziening aangevraagd wordt op een moment dat op basis van leeftijd, gezinssituatie of woonsituatie te voorzien was dat deze voorziening noodzakelijk zou zijn en er geen sprake is van een onverwacht optredende noodzaak;*
- e. De aanvrager voor het eerst zelfstandig gaat wonen, verhuisd is vanuit of naar een woonruimte die niet geschikt is het gehele jaar door bewoond te worden, verhuisd is naar een AWBZ-instelling of een andere instelling gericht op het verstrekken van zorg, of er in de verlaten woonruimte geen problemen met het normale gebruik van de woning zijn ondervonden.”*

De onder a genoemde beperking ziet vooral op situaties waarbij vanuit een aangepaste en geschikte woning verhuisd wordt naar een niet of minder aangepaste en geschikte woning. Deze verhuizingen van adequaat naar inadequaat kunnen alleen leiden tot aanpassingen als daar een belangrijke reden voor is. Daaronder kan verstaan worden het aannemen van een functie op een zodanige afstand dat verhuizen noodzakelijk is, de situatie na een echtscheiding waarbij de aangepaste woning niet meer bewoond kan blijven worden enz. In deze uitzonderingssituaties mag verwacht worden dat de aanvrager tevoren contact opneemt met de gemeente, zodat de gemeente mee kan bepalen wat de goedkoopst-adequate oplossing is.

Onder b wordt aangegeven dat (uiteeraard) bij verhuizing gezocht wordt naar de meest geschikte woning, gezien de omstandigheden van betrokkene. Dat betekent dat als er een keuze is tussen een geschikte en een (minder) niet geschikte woning, gekozen dient te worden voor de geschikte woning. Gebeurt dat niet, dan zal dat aanleiding zijn tot afwijzing. Daarbij kan meegewogen worden of tevoren overleg heeft plaatsgevonden. Ook kan rekening gehouden worden met kennis die een gemeente heeft van op enig moment beschikbare geschikte woningen.

Aanpassingen aan gemeenschappelijke ruimten kunnen, zo blijkt uit de jurisprudentie, gelimiteerd worden. Dit uitgangspunt is onder punt c vastgelegd.

Onder d. worden uitzonderingen gemaakt voor algemeen gebruikelijke verhuizingen en verhuizingen die te voorzien zijn. Op dit punt wordt sterk aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheid van de aanvragers. Wie weet dat traplopen, wat nu al lastig is, binnen 5 jaar onmogelijk gaat worden, moet op tijd maatregelen nemen en gaan zoeken naar een alternatieve woning. Wachten tot het niet langer kan gaan aan deze eigen verantwoordelijkheid voorbij en kan daarom aanleiding zijn tot afwijzing.

Het laatste punt, onder e, tenslotte, is bij de verhuiskostenvergoeding al besproken.

3.7 Uitsluitingen

Voor alles zal bepaald moeten worden of één van de uitsluitingen van artikel 18 van de verordening van toepassing is:

“De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op het treffen van voorzieningen aan hotels/pensions, trekkerswoonwagens, kloosters, tweede woningen, vakantiewoningen, recreatiewoningen, kamerverhuur en specifiek op gehandicapten en ouderen gerichte woongebouwen voor wat betreft voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten of voorzieningen die bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten meegenomen kunnen worden.”

Door dit artikel zijn enerzijds alle woonsituaties die niet gericht zijn op een permanent zelfstandig hoofdverblijf uitgesloten. Anderzijds zijn uitgesloten situaties waarbij gezien de aard van het soort gebouw verondersteld mag worden dat bepaalde voorzieningen standaard aanwezig zijn. Is er sprake van één van deze mogelijkheden dan is afwijzing op voorhand mogelijk.

3.8 Procedure bij bouwkundige aanpassing.

1 Vaststellen programma van eisen

Nadat de aanvraag is ingediend wordt een indicatie gesteld, waarbij een gemeentelijke functionaris met ergonomische, sociale en bouwtechnische deskundigheid of een externe adviseur een programma van eisen voor de goedkoopst adequate woningaanpassing opstelt.

De woningeigenaar vraagt op basis van dat programma van eisen enkele offertes bij een aannemer op. Er kan met een grote woningeigenaar zoals woningbouwvereniging Wonion aparte afspraken gemaakt worden over woningaanpassingen en het aanleveren van offertes. Voor woningaanpassingen onder de € 2.300,00 is 1 offerte voldoende.

2 Het college beoordeelt welke offerte de goedkoopst adequate oplossing biedt

De gemeente beoordeelt welke bouwofferte in aanmerking komt voor het verlenen van een financiële tegemoetkoming of als basis geldt voor het vaststellen van het PGB.

3 Het college geeft toestemming

Het college geeft vervolgens toestemming voor de woningaanpassing, op voorwaarde dat niet reeds zonder toestemming een begin is gemaakt met de werkzaamheden waarop de financiële tegemoetkoming of het persoonsgebonden budget betrekking heeft.

4 De eigenaar voert uit

De woningeigenaar is verantwoordelijk voor de uitvoering van de woningaanpassing conform het programma van eisen.

5 Het college controleert

Het college verleent slechts een persoonsgebonden budget of een financiële tegemoetkoming voor een woningaanpassing indien de door hen aangewezen personen toegang is verstrekt tot de woonruimte waar de woningaanpassing wordt verricht. Controle vindt in beide gevallen achteraf plaats.

De genoemde personen moeten ook inzicht krijgen in bescheiden en tekeningen, welke betrekking hebben op de woningaanpassing en de gelegenheid krijgen de woningaanpassing te controleren.

6 Uitbetaling aan de woningeigenaar en gereedmelding

De financiële tegemoetkoming wordt uitbetaald aan de woningeigenaar.

Terstond na de voltooiing van de werkzaamheden, doch uiterlijk binnen 12 maanden na het verlenen van toestemming voor het aanpassen van de woning, verklaart diegene aan wie de financiële tegemoetkoming wordt uitbetaald (de woningeigenaar) aan het college dat de bedoelde werkzaamheden zijn voltooid (de gereedmelding).

Deze gereedmelding is tevens een verzoek om vaststelling en uitbetaling van de financiële tegemoetkoming.

De gereedmelding gaat vergezeld van een verklaring dat bij het treffen van de voorziening is voldaan aan de voorwaarden waaronder het persoonsgebonden budget of de financiële tegemoetkoming is verleend.

Diegene aan wie het persoonsgebonden budget of de financiële tegemoetkoming wordt uitbetaald, dient gedurende een periode van 5 jaar alle rekeningen en betalingsbewijzen met betrekking tot de werkzaamheden ter controle beschikbaar te houden.

7 Terugbetaling

Wanneer een eigenaar-bewoner geen gebruik meer maakt van de woonvoorziening zal dit gemeld moeten worden. Afhankelijk van de soort van aanpassing zal de voorziening worden teruggenomen of de woning in oude staat worden gebracht. Woningaanpassingen die leiden tot een waardestijging van de woning zullen moeten worden terugbetaald volgens een afschrijvingschema dat het College in de beschikking heeft vastgelegd. Dit is beschreven in artikel 21 van de Verordening. De afschrijvingstermijn is van 10 jaar.

3.9 Bouwvergunning en Welstand

Op de aanbouw van een woning is het Bestemmingsplan en de Welstand van toepassing. In uitzonderlijke situaties kan het College op individuele gronden afwijken van deze regelingen. Er kan eventueel een persoonsgebonden tijdelijke vrijstelling van het bestemmingsplan worden afgegeven. Met betrekking tot het advies van de Welstandscommissie kan het College met een onderbouwing ook een afwijkend besluit nemen.

Hoofdstuk 4. Het voeren van een huishouden, onderdeel hulp bij het huishouden

4.1. Inleiding

De hulp bij het huishouden is afkomstig uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, waar de functie Huishoudelijke Verzorging één van de zeven functies was die onder de AWBZ vielen en uitgewerkt werden in het besluit zorgaanspraken AWBZ. Op 1 januari 2007 is deze functie uit de AWBZ geschrapt (artikel 41, lid 2 Wmo) en heeft de Wmo op basis van artikel 4 lid 1 onder a. deze functie overgenomen. Hierbij wordt gesproken over het “een huishouden te voeren” waaronder in de verordening Wmo zowel hulp bij het huishouden wordt verstaan als de woonvoorzieningen uit de Wvg.

Met ingang van 1 januari 2009 wordt voor mensen met een indicatie voor de AWBZ voor een Volledig Pakket Thuis (VPT) de huishoudelijke hulp wel weer uit de AWBZ betaald. Omdat de kosten hiervoor uit het Wmo budget aan gemeenten wordt gehaald is het noodzaak voor gemeenten om hiernaar te verwijzen.

Bij deze beleidsregels is een bijlage opgenomen die bij dit hoofdstuk hoort:
- Handreiking normering hulp bij het huishouden

4.2 Volledig Pakket Thuis (VPT)

Wanneer men een AWBZ-indicatie voor langdurig verblijf in bijvoorbeeld een verpleeghuis, maar thuis wil blijven wonen, dan kan men een beroep doen op de regeling Volledig Pakket Thuis (VPT). Alle zorg, die normaal in een instelling gegeven zou worden, krijgt men dan thuis.

In het VPT zitten de kosten voor zorg en (huishoudelijke) ondersteuning. De huur of hypotheek en andere woonlasten betaalt men zelf. Moet de woning aangepast worden om thuis te kunnen blijven wonen, dan kan een beroep worden gedaan op de Wmo.

Niet al uw medische kosten vallen onder het VPT. Voor huisartsenzorg, medicijnen, geneesmiddelen en tandheelkundige zorg kunt u een beroep doen op uw zorgverzekering. Rolstoelen en andere hulpmiddelen kan de gemeente verstrekken op grond van de Wmo.

Om in aanmerking te komen voor het Volledig Pakket Thuis, heeft men een indicatie nodig voor een zorgzwaartepakket met verblijf. Deze kan bij het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) aangevraagd worden.

Hoewel men de keuze heeft om zorg thuis te ontvangen, kunnen zorgorganisaties niet gedwongen worden deze zorg te leveren. Zorginstellingen kunnen vanwege zorginhoudelijke of financiële redenen besluiten om het Volledig Pakket Thuis niet aan te bieden.

4.3 Mogelijke voorzieningen

Artikel 8 van de verordening geeft een drietal mogelijk te verstrekken voorzieningen aan:

- a. een algemene voorziening, waaronder algemene hulp bij het huishouden;
- b. hulp bij het huishouden in natura;
- c. een persoonsgebonden budget te besteden aan hulp bij het huishouden.

4.3.1 Algemene hulp bij het huishouden

Uit artikel 9 van de verordening blijkt dat indien als gevolg van aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek of problemen bij het uitvoeren van de mantelzorg het zelf uitvoeren van één of meer huishoudelijke taken onmogelijk is en de algemene hulp bij het huishouden dit snel en adequaat op kan lossen, men voor deze eerste vorm, algemene hulp bij het huishouden in aanmerking kan komen.

Bij algemene hulp bij het huishouden ligt zodoende het primaat.

Daarvoor is het allereerst noodzakelijk dat deze vorm van hulp binnen de gemeente bestaat. In de gemeente Oude IJsselstreek is deze vorm van huishoudelijke ondersteuning nog in ontwikkeling. Zo is er wel een klussendienst als een algemene voorziening en kan in een enkele kern verwezen worden naar een boodschappenservice. Wanneer er geen algemene hulp bij het huishouden beschikbaar is, dan vervalt automatisch deze vorm van hulp. Is deze vorm van hulp wel aanwezig, dan gaat het, zo meldt de toelichting op artikel 8, om “een snelle en eenvoudige dienstverleningsoplossing zonder veel administratieve rompslomp voor gemeente en aanvrager. Gedacht moet worden aan vormen van direct beschikbare hulp bij het huishouden vanuit bijvoorbeeld een wijksteunpunt met name voor eenvoudige werkzaamheden, al dan niet op basis van een kortdurende hulpbehoefte.”

De regels voor algemene voorzieningen zijn de volgende:

- Het gaat om een voorziening die in tijd een korte duur heeft;
- Het gaat om een voorziening die betrekking heeft op lichte, niet complexe zorg;
- Of het gaat om een voorziening ten behoeve van een incidentele zorgbehoefte.

Wat betreft het eerste aspect zal beoordeeld moeten worden of het gaat om een kortdurende voorziening. De grens daarvan ligt bij 3 maanden.

Vervolgens moet vastgesteld worden of het gaat om lichte, niet complexe zorg, zoals bijvoorbeeld tijdelijke hulp bij het huishouden na een ziekenhuisopname.

Tot slot kan nagegaan worden of het gaat om een incidentele zorgbehoefte, eveneens zoals een periode na een ziekenhuisopname. Hierbij is helder dat de hulp noodzakelijk is: dit wordt aangegeven door de behandelend arts van het ziekenhuis. De duur is beperkt, ook de omvang is beperkt. Een uitgebreide aanvraagprocedure zou in die situatie leiden tot een te lange periode dat men op hulp moet wachten. Met de vorm algemene hulp bij het huishouden kan dit snel en adequaat opgelost worden. Men meldt zich met de verwijfsbrief bij het loket. Daar wordt gecontroleerd of de verwijzing er is, of die duidelijk aangeeft wat overgenomen moet worden en wordt nagegaan of er geen huisgenoot is die een en ander over kan nemen. Heeft die controle plaatsgevonden en komt men voor deze hulp in aanmerking, dan wordt deze toegekend en direct in gang gezet.

Hierbij is geen sprake van een keuze voor een persoonsgebonden budget. Om te realiseren dat er weinig administratieve rompslomp is worden er geen eigen bijdragen gevraagd. Er vindt derhalve een eenvoudige toets plaats naar de noodzaak van de hulp, er wordt direct toegekend en gerealiseerd, hetgeen in een brief wordt bevestigd.

Mocht men aan het loket aangeven niet met deze vorm van hulp in te kunnen stemmen, dan wordt een normale procedure opgestart met een aanvraagformulier en het gebruikelijke onderzoek. Deze vorm van algemene hulp bij het huishouden wordt dus alleen gerealiseerd indien met het daar mee eens is. De brief is dan alleen maar een bevestiging en geen beschikking waartegen bezwaar en beroep opstaat.

4.3.2 Hulp bij het huishouden in natura of door middel van een persoonsgebonden budget

Artikel 9 van de verordening bepaalt dat indien de algemene hulp bij het huishouden niet aanwezig is, of indien deze algemene hulp bij het huishouden een onvoldoende oplossing biedt, men in aanmerking kan komen voor hulp bij het huishouden in natura of een persoonsgebonden budget, te besteden aan hulp bij het huishouden. Ook in deze situatie moet er sprake zijn van aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek of van problemen bij het uitvoeren van de mantelzorg.

Er dient allereerst te worden nagegaan of er sprake is van aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek. Die ziekte of dat gebrek kunnen liggen op de terreinen als vermeld in artikel 1, eerste lid, onder g, onderdeel 5 en 6 van de Wmo: mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. De vaststelling hiervan zal op objectieve wijze plaats moeten vinden en in het grote deel van de gevallen op basis van een medische beoordeling. In dat kader kan het noodzakelijk zijn medisch advies te vragen aan een medisch adviseur die daartoe de nodige deskundigheid bezit. Daarbij dient bijzondere aandacht te bestaan voor de zogenaamde medisch moeilijk te objectiveren aandoeningen (mmoa's), waarbij gewaakt moet worden voor het verlenen van anti-revaliderende hulp.

Daarnaast kan ook hulp bij het huishouden verstrekt worden in situaties dat de mantelzorg problemen heeft bij de uitvoering daarvan. In situaties dat die problemen (deels) opgelost kunnen worden door het toekennen van hulp bij het huishouden is dat een reden voor toekenning. Daarbij dient er van uitgegaan te worden dat de hulp bij het huishouden plaats vindt bij de hulpvrager, die de mantelzorg ontvangt, en niet bij de mantelzorger thuis, indien die een ander woonadres heeft als de hulpvrager.

Is er sprake van aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek dan komt men in principe in aanmerking voor hulp bij het huishouden.

4.4 Gebruikelijke zorg

Artikel 10 van de verordening bepaalt dat, *“als tot de leefeenheid waar deze persoon deel van uitmaakt een of meer huisgenoten behoren die wel in staat zijn het huishoudelijk werk te verrichten” men niet in aanmerking komt voor hulp bij het huishouden. Deze beperking heet “gebruikelijke zorg”* en is overgenomen uit de beleidsregels zoals het CIZ die hanteerde ten aanzien van de functie HV in de AWBZ tot de invoering van de Wmo.

Gebruikelijke zorg wil zeggen dat als de hulpvrager huisgenoten heeft die het huishoudelijk werk over kunnen nemen, zij verondersteld worden dit door een herverdeling van taken te doen, zodat er geen ruimte meer bestaat hulp bij het huishouden te indiceren.

Dit principe is gebaseerd op de achterliggende gedachte dat een leefeenheid in gezamenlijkheid verantwoordelijk is voor het huishoudelijke werk. Dat betekent dat indien degene die gewend is het huishoudelijk werk te doen hiertoe niet meer in staat is, andere leden van de leefeenheid verondersteld worden dit over te nemen.

Dit principe heeft een verplichtend karakter en betreft alle huisgenoten ouder dan 18 jaar. Vanaf 18 jaar wordt men verondersteld in verband met studie op kamers te kunnen wonen en een eenpersoonshuishouden te kunnen draaien. Vanaf 23 jaar wordt men verondersteld een volledig huishouden te kunnen draaien. Onder 18 jaar wordt men verondersteld te helpen bij het huishouden, zoals het bijhouden van de eigen kamer, het helpen dekken van de tafel, het helpen bij de afwas enz. Ook met deze activiteiten kan rekening gehouden worden bij de indicatie.

Daarbij wordt er geen rekening mee gehouden of men het al dan niet wil of al dan niet gewend is te doen. In situaties dat personen uit de leefeenheid die nog nooit huishoudelijk werk hebben gedaan, dit niet kunnen, kan via een tijdelijke indicatie hulp geboden worden bij het aanleren hiervan. De taak wordt dan niet overgenomen maar via instructies gestuurd.

Ook studie of werkzaamheden vormen in principe geen reden om van de gebruikelijke zorg af te zien. Immers, iedereen die werkt zal naast zijn werk het huishouden moeten doen of hier eigen oplossingen voor zoeken (zoals het inhuren van particuliere hulp). Dat geldt ook voor tweeverdieners. Ook ouderen die in staat zijn tot het verrichten van huishoudelijk werk vallen onder de gebruikelijke zorg. Een (zeer) hoge leeftijd kan in omstandigheden aanleiding te zijn niet te vragen het huishoudelijk werk aan te leren.

Bij werkenden wordt geen rekening gehouden met zeer drukke werkzaamheden en (zeer) lange werkweken. Over het algemeen kan alleen rekening worden gehouden met personen die vanwege hun werkzaamheden langdurig van huis zijn. Daardoor zijn zij immers de facto niet in staat het huishoudelijk werk over te nemen. Maar in alle situaties dat daarbij sprake is van een eigen keuze, zal daar geen rekening mee worden gehouden. De afwezigheid moet een verplichtend karakter hebben. Het gaat te ver chauffeurs die op het buitenland reizen, medewerkers in de off-shore of marinemensen die maanden achtereenvolgens van huis zijn, te dwingen een andere functie te zoeken.

Onder personen die lid zijn van de leefeenheid worden niet verstaan personen die een (pension)kamer huren. Het moet dan gaan om personen die in generlei familiebetrekking staan tot elkaar en er moet daadwerkelijk een huurovereenkomst liggen.

In die situaties worden overigens de werkzaamheden ten aanzien van de huurder door de verhuurder als zijnde beroepsmatig niet geïndiceerd!

Er zijn situaties die op een grensgebied liggen. Bij kloostergemeenschappen bijvoorbeeld is wel sprake van een leefeenheid, maar is over het algemeen een taakverdeling, die zich niet leent voor overname. In die situatie kan wel geïndiceerd worden voor bijvoorbeeld het schoonmaken van de eigen kamer indien met dit niet zelf meer kan. Gemeenschappelijke ruimten die kenmerkend voor kloosters zijn kunnen niet worden geïndiceerd omdat zij het niveau sociale woningbouw te boven gaan (bibliotheken, gebedsruimten, gemeenschapsruimten, refecties) en behoren tot de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenschap.

Voor AWBZ-instellingen geldt dat huishoudelijke verzorging in de functie verblijf is opgenomen en dus niet geïndiceerd kan worden.

Voor particuliere tehuizen die verzorging bieden geldt dat daar hulp bij het huishouden voor het eigen appartement of de eigen kamer geïndiceerd kan worden in zoverre de zorg niet door betrokkene wordt betaald. Dan gaat het immers om reeds aanwezige professionele zorg en is er geen tekort of probleem. Dit geldt ook voor door het tehuis verzorgde wasverzorging of maaltijdverzorging.

Is er geen sprake van gebruikelijke zorg, dan dient de omvang van de hulp bij het huishouden te worden vastgesteld.

Hiervoor moet bepaald worden welke activiteiten de hulpvrager zelf niet kan uitvoeren en welke normtijden hiervoor gelden. Er is, in navolging van de AWBZ gekozen voor normtijden, om een uitgangspunt te hebben voor de omvang van de verschillende taken die in het huishoudelijk werk verricht moeten worden.

De in de aangegeven normtijden worden gehanteerd. Deze normtijden zijn afkomstig uit het protocol huishoudelijke verzorging van het CIZ en samengesteld in overleg met de landelijke koepel van thuiszorginstellingen. Normering door de gemeente is nodig om een uitgangspunt te hebben en eindeloze discussies te voorkomen over de benodigde tijd voor bepaalde activiteiten.

4.5 Voorliggende voorzieningen

Bij al deze onderdelen geldt dat voorliggende voorzieningen voorgaan.

Op basis van de hardheidsclausule kan in bijzondere situaties altijd – maar bij uitzondering – van deze regels worden afgeweken.

Voorliggende voorzieningen, die altijd algemeen gebruikelijk zijn, kunnen gevonden worden in: kinderopvang (crèche, kinderdagverblijf, overblijfmogelijkheden op school, voor- of naschoolse opvang); oppascentrales; maaltijddiensten; hondenuitlaat-service; boodschappendiensten enz. De voorliggende voorziening moet ter plaatse wel beschikbaar zijn. Is dat niet zo, dan is er geen sprake van een voorliggende voorziening. Hiertoe is het nodig rekening te houden met de sociale kaart.

Niet relevant is of men gebruik wil maken van een voorliggende voorziening. Ook is in principe niet relevant welke kosten aan de voorliggende voorziening zijn verbonden, tenzij sprake zou kunnen zijn van een zogenaamd extreem laag inkomen als geldt bij het begrip algemeen gebruikelijk: een inkomen dat door kosten op grond van de ziekte of het probleem onder de bijstandsnorm uitkomt of dreigt uit te komen door deze kosten.

4.6 Huishoudelijke hulp 1 en huishoudelijke hulp 2

In de contracten met de zorgaanbieders zijn afspraken gemaakt over de kwaliteiten waaraan de huishoudelijke hulp moet voldoen. Deze zijn in twee typen huishoudelijke hulp onderscheiden.

Huishoudelijke hulp typ 1 (HH1)

Huishoudelijke hulp 1 wil zeggen dat een huishoudelijke hulp, in overleg met de klant, zelfstandig huishoudelijke werk verricht omdat deze het zelf niet meer kan. Het kan ook zijn dat de huishoudelijke hulp helpt bij het huishoudelijk werk. Bij HH1 gaat het meestal om stof afnemen, stofzuigen, ramen lappen, afwassen, sanitair en keuken dweilen, bedopmaken en/of maaltijden klaar zetten.

Huishoudelijke hulp type 2 (HH2)

Huishoudelijke hulp 2 is naast huishoudelijk werk gericht op de dagelijkse organisatie van het huishouden. De hulp helpt dan bijvoorbeeld met het verzorgen van jonge kinderen. Ook kan het zijn dat de huishoudelijke hulp advies en begeleiding geeft bij een ontregelt huishouden als gevolg van een verstandelijke en psychische stoornis. Het gaat hier vooral om het ondersteunen en overnemen van taken die men zelf niet meer kan doen. Hierbij wordt wel gekeken of andere gezinsleden, familie of mantelzorgers de organisatie van het huishouden over kunnen nemen.

4.7 Onderscheid huishoudelijk werk en begeleiding (AWBZ)

De grens tussen huishoudelijk werk en begeleiding kan soms wat vaag zijn. Uitgangspunt bij het toekennen van huishoudelijke werk is dat de hoofdzaak uit huishoudelijk werk bestaat. Bij begeleiding

is het de hulp gericht op het begeleiden op meer dan alleen het huishoudelijk werk, het gaat hierbij bijvoorbeeld ook om het regelen van de persoonlijke verzorging. Bij begeleiding gaat het niet om het overnemen van taken van het begeleiden.

In 2008 is er bezuinigt op de functie begeleiding. Wanneer men op basis van psychosociale omstandigheden begeleiding kreeg dan is dit vervallen. Hierdoor kan het zijn dat er aanvraag wordt gedaan bij de gemeente. Met ingang van 2009 wordt er bezuinigt op de functie aktiverende en ondersteunende begeleiding in de AWBZ. Dit is zogenaamde 'Pakketmaatregel'. Deze maatregel kan ook tot gevolg hebben dat er een beroep wordt gedaan op de gemeente. In eerste instantie zullen aanvrager worden verwezen naar de organisatie MEE, welke samen met de klant bekijkt welke oplossingen in eigen kring kunnen worden gevonden. Omdat de gemeente nauwelijks gecompenseerd wordt door het Rijk zal het moeilijk zijn om op individuele basis voorzieningen te verstrekken. De gemeente is bezig met het ontwikkelen van beleid, dit zal meer gericht zijn op het versterken van algemene voorzieningen binnen de gemeente.

4.8 Toekennen in uren en minuten

Aan de hand van de normtijden kan voor de individuele situatie worden bepaald hoeveel tijd noodzakelijk is.

Volgens artikel 11 van de Verordening heeft de gemeente Oude IJsselstreek gekozen om de benodigde hulp in uren vast te stellen, in plaats van in klassen.

Bij toekenning in uren worden de tijden van de verschillende onderdelen inclusief meer/mindertijd opgeteld en is dat het in principe toe te kennen aantal uren.

4.9 Normering hulp bij het huishouden

4.9.1 Het doen van boodschappen voor het dagelijkse leven

Hieronder vallen het samenstellen van een boodschappenlijst en het inkopen en opbergen van boodschappen. Dit kan 1x per week worden gedaan en daar kan tot en met 4 personen 60 minuten per week voor worden toegekend.

Als het gaat om meer dan 4 personen of als er kinderen jonger dan 12 jaar aanwezig zijn, kan 2x per week boodschappen worden toegekend.

Indien de afstand tot de winkels groot is, kan 30 minuten extra worden toegekend.

Dat betekent dat voor boodschappen de marge voor toekennen bedraagt 60 tot 150 minuten. Eigen keuzen, zoals de keuze voor speciaal voedsel dat maar beperkt te koop aangeboden wordt, zodat extra gereisd moet worden, of het doen van boodschappen in een groot aantal winkels, worden in principe niet gehonoreerd.

Alleen medisch noodzakelijke afwijkingen kunnen gehonoreerd worden.

4.9.2 Maaltijdverzorging: broodmaaltijd, warme maaltijd

Hieronder vallen wat betreft de broodmaaltijd: broodmaaltijd klaarzetten, tafel dekken en afruimen, koffie/thee zetten en afwassen, met de machine of handmatig.

Wat betreft de warme maaltijd vallen hieronder: eten bereiden (voorbereiden en koken) tafel dekken en afruimen, afwassen en opruimen plus opslaan en beheer levensmiddelenvoorraad.

Voor de broodmaaltijd kan per keer 15 minuten, voor de warme maaltijd per keer 30 minuten worden toegekend.

Zijn er kinderen jonger dan 12 jaar dan kan per keer 20 minuten extra worden toegekend.

Per dag kan het dus gaan om 2 broodmaaltijden en 1 warme maaltijd, waarbij de variatie kan liggen tussen 60 minuten en 120 minuten.

4.9.3 Licht poetswerk in huis, kamers opruimen

Hieronder vallen de volgende activiteiten:

Indien geen maaltijdvoorziening is geïndiceerd: afwassen, handmatig 15-30 minuten per keer, machine in- en uitruimen 10 minuten per keer.

Opruimen, stof afnemen, bedden opmaken en wekelijkse beurt interieur; dit is afhankelijk van de grootte van de woning en de specifieke kenmerken van de gezinssamenstelling en bedraagt 15 tot 40 minuten per keer.

Bij kinderen onder de 12 jaar, bij allergie (alleen als het gaat om een gesaneerde woning) bij ernstige beperkingen in armen en handen die leidt tot extra rommel kan meer tijd worden toegekend. Dit geldt alleen voor de kamers die in gebruik zijn en uitgaande van een woning niveau sociale woningbouw. Extra toegekende tijd in principe maximaal 3 maal per week 20-30 minuten. Totaal betekent dit minimaal 60-90 minuten, maximaal 180 minuten.

4.9.4 Zwaar huishoudelijk werk

Hieronder vallen: stofzuigen, schrobben, dweilen, soppen van sanitair en keuken, bedden verschoneren, opruimen huishoudelijk afval.

Omvang bij een eenpersoonshuishouden en een huis met 2 kamers 1 x 3 uur per 14 dagen, of 90 minuten per week, Bij een meerpersoonshuishouden en een huis met meer dan 3 kamers geldt de omvang van klasse 2 (aanpassen in uren!).

In grote woningen met een hoge bezettingsgraad, bij een hoge vervuilingsgraad (door de situatie, niet door verwaarlozing) bij COPD-problematiek in een gesaneerde woning, bij aanwezigheid van jonge kinderen kunnen extra uren, afhankelijk van de situatie, worden toegekend. Verzorging huisdieren wordt meegenomen en niet extra geïndiceerd.

4.9.5 Verzorging kleding/linengoed

Hier wordt onder gerekend: sorteren en wassen kleding met behulp van een wasmachine, centrifugeren, ophangen en afhalen of was drogen in droger, vouwen, strijken en opbergen, ophangen/afhalen wasgoed.

Hiervoor wordt bij 1 persoon 60 minuten per week toegekend, bij 2 personen 90 minuten per week. Meer per week: bij kinderen onder de 16 jaar 30 minuten per week extra, bij bedlegerige personen 30 minuten per week extra, bij extra wassen door overmatige transpiratie, incontinentie, speekselverlies etc. 30 minuten per week extra. Bij huishoudens met kleine kinderen kan tot maximaal 3x per week wassen worden toegekend, in andere situaties wordt uitgegaan van éénmaal per week.

4.9.6 Organisatie van het huishouden

Hiertoe worden gerekend opvang en/of verzorging van kinderen/volwassen huisgenoten (anderen helpen met zelfverzorging) en anderen helpen bij het bereiden van maaltijden.

Het gaat hierbij om een ouder die tijdelijk niet in staat is de ouderrol op zich te nemen.

Totaal omvang tot maximaal 40 uur per week aanvullend op de eigen mogelijkheden, tge besteden aan wassen en aankleden, hulp bij eten en/of drinken, maaltijd voorbereiden, sfeer scheppen, spelen, opvoedingsactiviteiten.

Meer of minder kan worden geïndiceerd vanwege het aantal kinderen, de leeftijd van de kinderen, de gezondheidssituatie, het functioneren van kinderen/huisgenoten, aanwezigheid gedragsproblematiek, samenvallende activiteiten.

4.9.7 Dagelijkse organisatie van het huishouden

Administratieve werkzaamheden, organiseren, plannen en beheren van middelen.

Indien hier aanleiding toe bestaat kan hier 30 minuten per week voor worden geïndiceerd.

Hiervan kan worden afgeweken bij communicatieproblemen, kinderen onder de 16 jaar of andere tijdvrage huisgenoten, of psychosociale of andere problematiek bij meerdere huisgenoten.

4.9.8 Hulp bij ontregelde huishouding in verband met psychische stoornissen

Hieronder kan ook observeren vallen, evenals formuleren doelen met betrekking tot huishouding, helpen verkrijgen, handhaven structuur in het huishouden, helpen verkrijgen/handhaven zelfredzaamheid t.a.v. budget, begeleiden ouders bij opvoering (beperkt en in combinatie met andere onderdelen) en begeleiding kinderen.

Omvang 30 minuten per week.

4.9.9 Advies, instructie, voorlichting (AIV) gericht op het huishouden

Instructie omgaan met hulpmiddelen, instructie licht huishoudelijk werk, instructie textielverzorging, instructie boodschappen doen, instructie komen.

Maximaal 30 minuten per week. In 3x per week maximaal 6 weken.

Bij communicatieproblemen kan meet tijd worden geïndiceerd.

4.9.10 Vervuiling

Wanneer er sprake is van achterstallig huishoudelijk werk of dreigende vervuiling kan tijdelijk extra huishoudelijke zorg worden ingezet. Voorwaarde is dat er meegewerkt wordt aan een plan van aanpak voor de oorzaak van het probleem. Afhankelijk van de situatie (gezinssamenstelling, woning) kunnen meer uren geïndiceerd worden dan normaal voor huishouden worden gegeven. Ten hoogste voor twee maanden.

Wanneer er sprake is van zogenaamde 'natte vervuiling' waarvoor de woning eerst gesaneerd moet worden dan kan er (nog) geen hulp worden ingezet. Een woningsanering moet in overleg met woningeigenaar, het meldpunt Multi Problem en andere hulpverleners worden opgepakt. Hierbij wordt eerst bekeken of de bewoner de kosten hiervoor zelf kan opbrengen.

4.10 Doorgeven van gegevens

Indien het gaat om zorg in natura, dan wordt in overleg met de klant de zorgaanbieder gekozen. Dit wordt opgenomen in de beschikking. De gegevens worden doorgegeven aan de organisatie. Hierbij is relevant dat de instelling de inhoudelijke opbouw van de indicatie kent. Daardoor kan voorkomen worden dat activiteiten worden uitgevoerd waarvoor geen hulp is toegekend.

Omdat sprake is van een eigen bijdrage moeten – indien daartoe is besloten – de benodigde gegevens worden doorgegeven aan het CAK, die deze bijdrage int.

Gaat het om een persoonsgebonden budget, dan kan, indien aan het gestelde in artikel 6 is of kan worden voldaan en er geen overwegende bezwaren bestaan het persoonsgebonden budget bij beschikking worden toegekend en kan ingevolge lid 4 van artikel 6 tot uitbetaling worden overgegaan. Ook in deze situatie dienen de benodigde gegevens voor het innen van de eigen bijdrage aan het CAK worden doorgegeven indien van toepassing.

Hoofdstuk 5 Lokaal verplaatsen per vervoermiddel

5.1 Doel van het vervoer: in beginsel alleen sociaal vervoer in de eigen woon – of leefomgeving

De compensatieplicht voor vervoer is in beginsel gericht op het sociaal vervoer, ook wel “vervoer in het kader van het leven van alledag in de directe woon- of leefomgeving” genoemd. Het gaat in de Wmo in beginsel om verplaatsingen die de gemiddelde Nederlander in zijn/haar eigen woonomgeving maakt, zoals vervoer om boodschappen te doen, vrienden en familie te bezoeken, vervoer naar clubs en sociaal-culturele instellingen.

Voorzieningen die worden aangevraagd om zich buiten de eigen leefomgeving te kunnen verplaatsen of om voorzieningen mee te nemen, zoals aanhangers en oprijplaten voor het meenemen van scootermobielen of een meeneembare scootermobiel, vallen dan ook niet onder de compensatieplicht. Recreatieve verplaatsingen kunnen deel uitmaken van het dagelijkse patroon van het leven van alledag. In dat geval wordt met het treffen van een Wmo-vervoersvoorziening ook met deze bestemmingen rekening gehouden. Een vervoersvoorziening die uitsluitend wordt aangevraagd met het oog op recreatie en ontspanning, wordt echter niet in het kader van de Wmo verstrekt. Te denken valt hierbij aan bewoners van een AWBZ-instelling die de voorziening uitsluitend aanvragen om het vervoer van het jaarlijkse uitje te kunnen bekostigen/regelen.

Onder de Wvg is een uitgebreide jurisprudentie ontstaan uit zaken die handelden om het doel van het vervoer. Deze jurisprudentie behoudt zijn betekenis onder de Wmo en fungeert dan ook als kader voor de Wmo-compensatieplicht.

5.2 Vormen van vervoersvoorzieningen

Artikel 22 van de verordening luidt:

“De door het college, ter compensatie van beperkingen bij het zich lokaal verplaatsen te verstrekken voorziening kan bestaan uit:

- a. een algemene voorziening waaronder een collectieve vervoersvoorziening;*
- b. een vervoersvoorziening in natura;*
- c. een persoonsgebonden budget te besteden aan een vervoersvoorziening.”*

Dat betekent dat er naast voorzieningen in natura en persoonsgebonden budgetten ten behoeve van vervoersvoorzieningen ook algemene vervoersvoorzieningen toegekend kunnen worden. Uit artikel 23 blijkt verder dat er een primaat ligt bij die algemene voorzieningen, met daarna een primaat voor het collectief vervoer.

Dat betekent dat bij het bestaan van vervoersproblemen altijd eerst gekeken wordt of algemene voorzieningen daar een snelle en eenvoudige oplossing voor kunnen bieden, indien dat niet het geval is wordt eerst gekeken of collectief vervoer het probleem kan oplossen, is dat ook niet het geval dan komen andere voorzieningen in aanmerking.

5.2.1 De algemene voorzieningen

Algemene voorzieningen zijn voorzieningen die een probleem snel en effectief op kunnen lossen.

De regels voor algemene voorzieningen zijn de volgende:

- Het gaat om een voorziening die in tijd een korte duur heeft;
- Het gaat om een voorziening die betrekking heeft op lichte, niet complexe zorg;
- Of het gaat om een voorziening ten behoeve van een incidentele zorgbehoefte.

Algemene voorzieningen op het terrein van de vervoersvoorzieningen moeten nog ontwikkeld worden. Te denken valt aan een scootermobielpool voor personen die slechts in beperkte mate van een scootermobiel gebruik kunnen/willen maken. Voor hen kan een dergelijke pool een adequate oplossing zijn, terwijl daar tegenover staat dat bespaard wordt ten aanzien van permanent verstrekte scootermobiels. Het gaat dus om (zeer) incidenteel gebruik. Bij de toelatingstoets hoort in ieder geval het antwoord op de vraag of betrokkene veilig van de voorziening gebruik kan maken. Indien nodig is bij aflevering (en ophalen) van de voorziening een beperkte (aanvullende) instructie mogelijk. Bij algemene voorzieningen geldt dat wie daar niet mee geholpen denkt te zijn uiteraard altijd een aanvraag kan indienen. Dan geldt echter de reguliere aanvraagprocedure.

5.2.1.1 Primaat collectief vervoer

Als een algemene voorziening geen voldoende oplossing biedt, of als naast een algemene voorziening nog andere vervoersvoorzieningen nodig zijn, geldt het primaat van het collectief vervoer. Ingevolge dit primaat komt een persoon die ten gevolge van ziekte of gebrek het openbaar vervoer niet kan bereiken of geen gebruik kan maken van het openbaar vervoer allereerst – indien dit medisch mogelijk is – in aanmerking voor collectief vervoer.

De uitdrukking ‘het openbaar vervoer niet kunnen bereiken of geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer’ wordt door de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep geoperationaliseerd middels het loopafstands-criterium “maximale loopafstand 800 meter”. Kan men geen 800 meter zelfstandig, al dan niet met hulpmiddelen en in een redelijk tempo, afleggen dan wordt men verondersteld het openbaar vervoer niet te kunnen bereiken. Kan men dat wel, maar is het onmogelijk in het openbaar vervoer te komen, dan ook komt men voor vervoersvoorzieningen in aanmerking. Er ligt overigens geen letterlijke relatie met het openbaar vervoer. Het opheffen van een buslijn, waardoor een halte op grote(re) afstand komt te liggen, is geen aanleiding een vervoersvoorziening te verstrekken. Indien nog gefietst kan worden over grotere afstanden kan hier ook rekening mee worden gehouden.

Komt men op grond van deze criteria voor een vervoersvoorziening in aanmerking, dan zijn er twee terreinen waarop vervoer mogelijk is. Het eerste terrein is het vervoer op de korte afstand, in de woonomgeving, het “loop” en “fietsvervoer”. Het tweede terrein is op wat langere afstand, de afstand waarvoor niet-gehandicapten het openbaar vervoer zouden kunnen nemen. Als op beide terreinen problemen bestaan moet op beide terreinen bekeken worden welke oplossingen noodzakelijk zijn. Alleen bij personen met een zeer beperkte loopafstand (dat is een loopafstand tot maximaal 100 meter) moet ingevolge de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep op beide terreinen een oplossing worden geboden. Dit wil niet zeggen dat dit niet hoeft bij mensen met een grotere loopafstand, maar tot 100 meter is het dwingend voorgeschreven!

Wie problemen heeft op de afstanden gelijklopend met het openbaar vervoer komt op basis van artikel 24 van de verordening in aanmerking voor collectief vervoer indien dit medisch gezien adequaat is. Dat zal het in zeer veel gevallen zijn: uit de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep blijkt dat alleen bij onbeheersbare incontinentie (hetgeen zelden voorkomt) of bij ernstige gedragsproblemen of in andere uitzonderlijke situaties collectief vervoer niet adequaat geacht moet worden. In bijna alle andere situaties is collectief vervoer de eerste voorziening die in aanmerking komt voor verstrekking.

De Tweede Kamer heeft op 29 maart 2006 tijdens een Algemeen Overleg over het bovenregionaal vervoer Valys uitgesproken dat bij aanwezigheid van collectief vervoer geen persoonsgebonden budget hoeft te worden verstrekt aangezien het niet de bedoeling is het collectief vervoer in gevaar te brengen.

Voor de voorzieningen die vergelijkbaar zijn met het openbaar vervoer, zoals het collectief vervoer, geldt dat uitsluitend rekening gehouden moet worden met de verplaatsingen in de directe woon- en leefomgeving. Artikel 26 lid 1 van de verordening bepaalt hierover:

Bij de te verstrekken vervoersvoorziening wordt ten aanzien van de vervoersbehoefte ten behoeve van maatschappelijke participatie uitsluitend rekening gehouden met de verplaatsingen in de directe woon- en leefomgeving in het kader van het leven van alledag, tenzij zich een uitzonderingssituatie voordoet waarbij het gaat om een bovenregionaal contact, dat uitsluitend door de aanvrager zelf bezocht kan worden, terwijl het bezoek voor de aanvrager noodzakelijk is om dreigende vereenzaming te voorkomen.”

De directe woon- en leefomgeving kan het beste beschreven worden in te bereiken bestemmingen. Het gaat daarbij om het gebied Oude IJsselstreek en de directe omgeving tot een maximum van vijf zones vanaf het huisadres. Daarbij komt als extra speciale bestemming: Emmerich.

Artikel 26, lid 2 van de verordening geeft, als gevolg van de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep ook nog aan welke omvang in kilometers geboden moet worden.

De te verstrekken vervoersvoorziening zal maatschappelijke participatie door middel van lokale verplaatsingen met tenminste een omvang per jaar van 1500 kilometer met een bandbreedte tot 2000 kilometer mogelijk maken.”

Op basis van dit artikel moet iedereen tenminste 1500 kilometer, met een uitloop (bandbreedte) van 500 km, af kunnen leggen met de combinatie van voorzieningen die zijn verstrekt. Op deze manier wordt een compensatie geboden die voldoet aan de Wvg-jurisprudentie van de Centrale Raad.

5.2.2 Vervoersvoorzieningen in natura

Als collectief vervoer niet adequaat is of niet aanwezig is, zal een andere voorziening gekozen moeten worden. Het kan dan gaan om een voorziening in natura zoals een scootmobiel of een driewiel fiets

5.2.2.1 Scootmobiel

Het pakket van de Hartingbank biedt een breed pakket aan scootmobielen die in bruikleen worden verstrekt. Omdat een scootmobiel het gebruik van een fiets vervangt werd vanaf 1 januari 2007 een besparingsbijdrage gevraagd voor een scootmobiel. Omdat uit jurisprudentie bleek dat het niet duidelijk is of een gemeente een besparingsbijdrage mag vragen heeft de gemeente Oude IJsselstreek besloten om de besparingbijdrage te laten vervallen. In overleg met de Wmoraad is besloten om een inkomensafhankelijke eigen bijdrage te vragen voor het gebruik van een scootmobiel. In het financieel besluit zal een vast bedrag worden opgenomen dat berekend is op de gemiddelde kosten voor het gebruik (persoonlijke aanpassingen, afschrijving, onderhoud, verzekering) van een scootmobiel. Dit bedrag wordt gedurende de 39 perioden geheven. Daarna zal geen eigen bijdrage meer worden gevraagd.

5.2.2.2 Niet gebruikelijke fietsverstrekkingen

Ook voor de niet gebruikelijke (kinder) fietsen werd een besparingsbijdrage gevraagd. Met het vervallen van de besparingsbijdrage zal deze ook niet meer voor fietsen gelden. Uitgaande van het pakket van de Hartingbank zal ook voor de fiets een vast bedrag worden vastgesteld dat ten grondslag ligt voor een eigen bijdrage. De eigen bijdrage zal gedurende 39 perioden worden geheven. Daarna zal geen eigen bijdrage meer worden geheven.

5.2.2.3 Overgangsregeling besparingsbijdrage

Voor de klanten op grond van de oude regeling een besparingsbijdrage hebben betaald blijft deze nog van kracht. Zij zullen geen eigen bijdrage betalen. In de loop van 2007 is er jurisprudentie (gemeente Hof van Twente) ontstaan waaruit bleek dat een besparingsbijdrage onterecht was. Deze uitspraak had echter betrekking op de WVG. Recentelijk is een uitspraak gedaan door de rechtbank waaruit bleek dat ook onder de WMO een eigen bijdrage niet geheven kon worden. Het is nog niet duidelijk of dit ook stand houdt bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB). Mocht de CRvB bepalen dat de besparingsbijdrage onterecht is geheven dan zal de gemeente de mensen die een besparingsbijdrage hebben betaald terug betalen. Er kan achteraf geen eigen bijdrage meer worden geheven.

5.2.2.4 Afbouwing onderhoud fietsen met trapondersteuning

In het verleden zijn er fietsen met trapondersteuning in bruikleen verstrekt door de gemeenten. Wanneer deze fietsen ouder zijn dan 7 jaar mag nog eenmalig een reparatie vergoed worden tot een maximum bedrag van € 500,- Dit bedrag is gebaseerd op de ingediende declaraties van de afgelopen jaren. Na deze eenmalige reparatie worden geen reparaties meer vergoed. De fiets is afgeschreven en omdat de gemeente de fiets niet zal hervestrekken vervalt deze fiets aan de gebruiker.

5.3. Vervoersvoorzieningen in een PGB

In 2.1.4 wordt omschreven hoe een vervoersvoorziening in de vorm van een PGB kan worden verstrekt. Het is niet mogelijk om algemene voorzieningen in de vorm van een PGB te verstrekken.

5.4 Vervoersvoorzieningen in een financiële vergoeding

5.4.1 Inkomensgrens

Artikel 25 biedt de mogelijkheid een inkomensgrens te stellen voor bepaalde vervoersvoorzieningen.

In de verordening is hiervoor aangegeven 1.5 x van het inkomen dat van toepassing is voor de diverse categorieën inkomensgrenzen.

Aanvragers met een inkomen boven deze grens kunnen bepaalde vervoersvoorzieningen niet krijgen. Het zijn dan de voorzieningen die de auto betreffen of voorzieningen die daaraan gelijk te stellen zijn. Dat is bijvoorbeeld de taxi. Voor een rolstoeltaxi geldt, dat als de auto algemeen gebruikelijk is, van de rolstoeltaxi alleen het taxigedeelte algemeen gebruikelijk is. Dat wil zeggen dat als vergoeding of persoonsgebonden budget uitsluitend het verschil tussen beide vergoedingen kan worden toegekend.

5.5 Vervoer in verband met werk

Bij de beoordeling van aanspraken op vervoersvoorzieningen wordt geen rekening gehouden met vervoersbehoefte in verband met werk. Voor mensen die in dienstbetrekking werken en mogelijk voor zelfstandigen zijn er voorliggende voorzieningen, zoals de voormalige Wet-Rea-voorzieningen die zijn overgeheveld naar WAO/WIA, Wajong, Waz en ZW. Deze regelingen worden uitgevoerd door het UWV. Werknemers die werkzaam zijn in de sociale werkvoorzieningen (Wsw) kunnen voor woon-werkverkeer op basis van de CAO-Wsw een beroep doen op hun werkgever.

5.6 Vervoer in verband met vrijwilligerswerk

Ook (extra) vervoersbehoefte in verband met vrijwilligerswerk is geen aanleiding voor verstrekking van vervoersvoorzieningen, zo heeft de Centrale Raad van Beroep bepaald.

De Centrale Raad gaat er van uit dat vervoerskosten betaald kunnen worden door de organisatie waarvoor het vrijwilligerswerk verricht wordt.

5.7 Vervoer in verband met therapie, dagbehandeling/dagopvang of bezoek aan medische behandelaars

Vervoer van en naar medische behandelaars viel niet onder de Wvg en valt evenmin onder de Wmo. Het is niet te beschouwen als vervoer in het kader van het leven van alledag. Bovendien zijn er voor bepaalde situaties voorliggende voorzieningen, zoals de Regeling Zorgverzekering.

Het vervoer naar bijvoorbeeld dagopvang of dagverzorging valt in principe evenmin onder de Wmo-compensatieplicht. Deze bestemmingen zijn niet te vatten onder de verplaatsingen die mensen – in de regel - van dag tot dag plegen te ondernemen, hoewel er op basis van jurisprudentie spaarzaam uitzonderingen worden gemaakt. Een duidelijke lijn is nog niet te ontdekken, omdat het in die uitspraken om uitzonderlijke gevallen ging.

Aanvragen voor vervoersvoorzieningen met dit doel zullen daarom kritisch moeten worden beoordeeld. Medische noodzaak, het al dan niet (overwegend) therapeutische karakter van de dagopvang en de erkenning/financiering van de dagopvang op basis van de AWBZ spelen volgens de jurisprudentie een rol. Heeft de dagopvang een overwegend therapeutisch karakter, of wordt die erkend of gefinancierd in AWBZ-kader, dan is er aanleiding om het vervoer in verband daarmee niet te beschouwen als vervoer in het kader van het leven van alledag.

5.8 Vervoer in verband met het volgen van onderwijs

Vervoer in verband met onderwijs valt evenmin onder de Wmo-compensatieplicht. Er zijn voorliggende voorzieningen, zoals het leerlingenvervoer op grond van de onderwijswetgeving, en voorzieningen die via het UWV worden verstrekt, de voormalige Wet-Rea-voorzieningen.

5.9 Vervoer van kinderen door ouders met een beperking

Bij de verstrekking van vervoersvoorzieningen moet rekening worden gehouden met het verzorgen van kinderen door ouders met een beperking. Daarbij kan echter ook rekening worden gehouden met alternatieven voor vervoer door de ouders zelf, zo stelt de Centrale Raad van beroep.

5.10 Vervoer voor AWBZ-instellingsbewoners

Op basis van artikel 2 van de Wvg werd een wettelijk onderscheid gemaakt tussen de reguliere inwoners van de gemeente en de in de gemeente woonachtige AWBZ-bewoners. Dat onderscheid werd via een ministeriële regeling, de Regeling sociaal vervoer AWBZ-instellingen, voor wat betreft vervoersvoorzieningen weer ongedaan gemaakt voor AWBZ-bewoners.

Onder de Wmo is het wettelijk onderscheid tussen AWBZ-bewoners en overige Wmo-doelgroep inwoners van de gemeente komen te vervallen. Dat houdt overigens niet in dat er op gelijke wijze geoordeeld wordt ten aanzien van de vervoersbehoefte van AWBZ-bewoners.

Deze categorie mensen zal in de regel een lagere vervoersbehoefte hebben dan zelfstandig wonenden, omdat zij bijvoorbeeld niet of in mindere mate boodschappen hoeven te doen.

Soms wonen aanvragers in een complex waarin voorzieningen, zoals een winkel, kapper, recreatieruimte voor diverse sociale activiteiten, zijn ondergebracht of in de dichte nabijheid zijn gerealiseerd. Te denken valt met name aan verzorgingshuizen eventueel met aanleunwoningen erbij, verpleeghuizen en andere AWBZ-instellingen. Bovendien geldt dat een aantal 'bestemmingen in het kader van het leven van alledag' vervallen, omdat daarin op andere wijze wordt voorzien. Bewoners van intramurale instellingen hoeven bijvoorbeeld minder vaak boodschappen te doen, omdat de instellingen de maaltijden bereidt. Ook sommige gezamenlijke sociale activiteiten waarvoor vervoer nodig is, worden vanuit de AWBZ-instelling georganiseerd, inclusief vervoer. Met deze verminderde vervoersbehoefte wordt bij de beoordeling van aanvragen voor vervoersvoorzieningen dan ook rekening gehouden.

Bijvoorbeeld door in individuele gevallen ervan uit te gaan dat voor bewoners van een intramurale instelling in een aanzienlijk gedeelte van hun bestemmingen in het kader van het leven van alledag is voorzien. Aan bewoners van een intramurale instelling kan bijvoorbeeld op basis van het Besluit maatschappelijke ondersteuning een gehalveerd PGB voor vervoerskosten worden verstrekt. Uitzonderingen moeten echter mogelijk blijven, als blijkt dat er een grotere vervoersbehoefte is.

5.10.1 Begeleiding bij het vervoer van AWBZ-bewoners

Ook hier heeft invulling plaatsgevonden op basis van jurisprudentie. Begeleidingskosten kunnen onder de compensatieplicht vallen. Bij AWBZ-bewoners kan er echter rekening gehouden worden met de agogische taak van personeel van de instelling, met name bij gezinsvervangende tehuizen. Ook bij grotere AWBZ-instellingen geldt een beperking bij de zorgplicht c.q. compensatieplicht ten aanzien van de begeleiding.

5.10.2 Weekendvervoer voor AWBZ-bewoners

Onder de Wvg is de omvang van de zorgplicht voor AWBZ-bewoners door jurisprudentie geconcretiseerd. Uitgangspunt is een gelijke zorgplicht voor AWBZ-bewoners en overige voor bewoners van de gemeente. Categoriale beperking van de omvang van de zorgplicht voor AWBZ-bewoners is ook mogelijk, maar daarop moeten uitzonderingen mogelijk zijn voor individuele gevallen. De compensatieplicht zal onder de Wmo voor AWBZ-bewoners niet afwijken van de bestaande jurisprudentie.

De reguliere zorgplicht voor vervoer houdt in dat er in beginsel zorgplicht is voor regionaal vervoer voor AWBZ-bewoners, en slechts bij wijze van uitzondering - bij dreigende vereenzaming - zorgplicht voor bovenregionaal vervoer. Bij jonge, verstandelijk gehandicapte AWBZ-bewoners van grote instellingen wordt deze situatie onder de Wvg-jurisprudentie omgedraaid. Daarbij wordt uitgegaan van een dreigend sociaal isolement, tenzij het tegendeel kan worden aangetoond. Uitgangspunt is dat ook bovenregionaal weekendvervoer van en naar het ouderlijk huis onder de zorgplicht valt.

Voor wat betreft de frequentie wordt in de Wvg-jurisprudentie uitgegaan van bezoek om en om, dus de ene week bezoek van ouders aan de instelling, de andere week bezoek van de AWBZ-bewoners aan het ouderlijk huis

Recreatief vervoer voor AWBZ-bewoners vanuit het ouderlijk huis valt niet onder de Wvg-zorgplicht, zo blijkt uit de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep.

Hoofdstuk 6. Verplaatsen in en rond de woning: de rolstoel

6.1 Verplaatsen in en rond de woning

Artikel 4 lid 1 Wmo, aanhef en onder b luidt:

“1. Ter compensatie van de beperkingen die een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g, onderdeel 4°, 5° en 6°, ondervindt in zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie, treft het college van burgemeester en wethouders voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning die hem in staat stellen:

- a. (.....)*
- b. zich te verplaatsen in en om de woning;*
- c. (.....)”*

Dit verplaatsen in en om de woning kan op verschillende wijzen plaatsvinden: met een rollator, lopend met krukken, met een trippelstoel, of met een rolstoel.

Van deze voorzieningen valt uitsluitend de rolstoel, net als in de Wvg eerder het geval, onder de Wmo. De andere voorzieningen vallen onder andere wettelijke regelingen en zijn daarom op grond van artikel 3 Wmo uitgesloten.

Er is van af gezien – net als in de Wvg – om een begripsomschrijving van een rolstoel te geven. Het is, ook na jaren proberen, nog steeds niet gelukt een kwalitatief goede begripsomschrijving van rolstoel te formuleren. Daarom blijft staan als eerder onder de Wvg: onder rolstoel dient te worden verstaan wat daar over het algemeen in het dagelijkse taalgebruik onder wordt verstaan: een rolstoel is een voorziening ter verplaatsing in en om de woning, soms ook in de directe woon- en leefomgeving, waarbij het gaat om 4 wielen, soms alle vier even groot (een transportrolstoel), soms 2 grote wielen achter en 2 kleine wielen voor, waarbij de rolstoel met de handen aan de achterste wielen kan worden aangedreven. Een rolstoel kan inderdaad met de hand worden aangedreven, maar ook elektrisch. Ook zijn er motoren die op een rolstoel aangebracht kunnen worden om de rijden met de rolstoel te ondersteunen, lichter te maken.

Naast rolstoelen voor verplaatsing zijn er ook rolstoelen, speciaal voor verplaatsing bij sportbeoefening, de zogenaamde sportrolstoelen.

6.2 Vormen van rolstoelvoorzieningen

Artikel 27 van de verordening bepaalt dat er vier mogelijkheden zijn om rolstoelen te verstrekken:

- Een algemene rolstoelvoorziening;
- Een rolstoel in natura;
- Een persoonsgebonden budget te besteden aan een rolstoel;
- Een persoonsgebonden budget te besteden aan een sportrolstoel.

6.2.1 De algemene rolstoelvoorziening

De algemene rolstoelvoorziening is met de invoering van de Wmo een nieuwe vorm van verstrekken. Deze vorm van verstrekken biedt mogelijkheden voor die aanvragers die een rolstoel niet dagelijks maar incidenteel nodig hebben. Te denken valt aan aanvragers die in en om de woning geen hulpmiddelen nodig hebben of met andere loophulpmiddelen zich kunnen verplaatsen, terwijl uitsluitend tijdens een dagje uit, of een middagje winkelen de afstanden die afgelegd te groot worden zodat een rolstoel noodzakelijk is. Dergelijke rolstoelen worden vaak opgeklapt achter in de auto gelegd en slechts gebruikt bij bovenomschreven activiteiten.

Aangezien het een eis is voor het in aanmerking komen voor een rolstoelvoorziening in natura of als persoonsgebonden budget, dat “dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning” noodzakelijk is en deze aanvragers daaraan niet voldoen, kan de algemene rolstoelvoorziening een hulpmiddel zijn. Bij een algemene rolstoelvoorziening is het voor diegenen die daartoe het recht hebben, mogelijk een rolstoel voor één of meer dagen te lenen om de gewenste activiteiten mee uit te kunnen voeren. Indien aanvragers liever zelf een dergelijke rolstoel voor incidenteel gebruik hebben kunnen zij gewezen worden op de uitgebreide tweedehandsmarkt rond deze rolstoelen en ook op de mogelijkheid individueel een dergelijke rolstoel aan te schaffen.

Ook deze algemene voorziening kent een simpele “toegangstoets”, weinig bureaucratie en geen eigen bijdrage. Op eenvoudige wijze kan vastgesteld worden of de wens van een dergelijke rolstoel gebruik te mogen maken geen contra-indicaties kent. In geval van twijfel kan altijd een normale aanvraagprocedure inclusief een medisch advies worden gevolgd. Dit kan ook als de aanvrager dit wenst, omdat een eigen rolstoel noodzakelijk geacht wordt.

6.2.2 Rolstoel in natura en pgb

De algemene rolstoelvoorziening zal een deel van de groep adequaat kunnen bedienen. Voor hen die (veel) vaker, met name dagelijks, een rolstoel nodig hebben voor verplaatsing in en rond de woning kan op basis van het gestelde in artikel 28, lid 2 van de verordening een rolstoel toegekend worden. Dit kan ingevolge artikel 27 van de verordening, aanhef en onder b en c als voorziening in natura en als persoonsgebonden budget.

Via een medisch onderzoek zal bepaald worden of er een indicatie is voor een rolstoel en zo ja, in welke vorm. Daarbij is de wens van de aanvrager bepalend en zal een persoonsgebonden budget uitsluitend geweigerd worden als daarvan sprake is op basis van artikel 3 van de verordening en artikel 1.2 van het Besluit maatschappelijke ondersteuning.

6.3 Sportrolstoel

Tot slot is het nog mogelijk een sportrolstoel aan te vragen. Voor een sportrolstoel komt men ingevolge artikel 28, lid 3 van de verordening in aanmerking als sportbeoefening zonder sportrolstoel onmogelijk is door aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek. Dit om het ook mogelijk te maken aan niet-rolstoelgebruikers via een sportrolstoel aan sport te kunnen doen.

Het gebruik van een sportrolstoel voor teamsporten is helder. Daarnaast zijn er ook individuele sporten (marathon bijvoorbeeld) waar men een sportrolstoel voor aan zal vragen. Recreatieve activiteiten worden niet onder sport gerekend. De aanvraag voor een sportrolstoel om in de natuur te zijn zal dan ook afgewezen worden. Om deze reden wordt wel de eis gesteld dat men actief lid is van een gehandicaptensportvereniging, hoewel dat lid zijn ook niet alles zegt.

Er moet op gewezen worden dat bij veel gehandicaptensportvereniging de mogelijkheid geschapen wordt een sportrolstoel te lenen om uit te proberen of een bepaalde sport die aantrekkelijk lijkt ook bij iemand past. Dit kan nuttig zijn om te voorkomen dat een aangeschafte rolstoel uiteindelijk niet of nauwelijks gebruikt wordt.

Een sportrolstoel wordt uitsluitend als persoonsgebonden budget verstrekt. In het bedrag is een deel als bijdrage in de aanschaf van een sportrolstoel bedoeld en een deel voor onderhoud.

In uitzonderlijke situaties, waarin bijvoorbeeld een elektrische rolstoel noodzakelijk is voor sport, kan met behulp van een beroep op de hardheidsclausule een hoger bedrag worden verstrekt. Dat zal mogelijk zijn als het inkomen de aanschaf van een elektrische sportrolstoel met een persoonsgebonden budget niet mogelijk maakt. Een uitgebreide individuele beoordeling is hiervoor noodzakelijk.

Topsport zal net als bij niet-gehandicapten, vaak hoge uitgaven vergen voor sporthulpmiddelen. Deze regeling is daar niet voor bedoeld. Topsport zal vaak een beroep op sponsoring noodzakelijk maken.

De enige sportvoorziening die wordt verstrekt is de sportrolstoel. Net als in de Wvg is gekozen tot deze beperking. Bij de Wvg is de sportrolstoel als uitzondering vanuit de AAW meegenomen. Dit gebeurt nu weer vanuit de Wvg naar de Wmo. Volgens vaste jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep in de Wvg is dat terecht. Nu bij invoering van de Wmo geen extra geld beschikbaar is gekomen om ruimer sportvoorzieningen te verstrekken is deze regel vanuit de Wvg in de Wmo aangehouden.

6.4 Aanspraak op rolstoelvoorzieningen door AWBZ-bewoners

Bewoners van AWBZ-instellingen die ingevolge artikel 5 van de Wet toelating zorginstellingen is erkend komen, ingevolge artikel 29 van de verordening, slechts voor een rolstoel in aanmerking indien zij vanuit de AWBZ geen rolstoel krijgen. Hiervan zal sprake zijn als artikel 15 van het Besluit zorgaanpakken AWBZ van toepassing is.

Artikel 15 Bza luidt:

“1.

Voor zover gepaard gaande met verblijf in dezelfde instelling, omvat de zorg, bedoeld in de artikelen 8, 13 en 14, tevens:

- a. geneeskundige zorg van algemeen medische aard, niet zijnde paramedische zorg;*
- b. farmaceutische zorg;*
- c. hulpmiddelen, noodzakelijk in verband met de in de instelling gegeven zorg;*
- d. tandheelkundige zorg;*
- e. kleding, verband houdende met het karakter en de doelstelling van de instelling;*
- f. het individueel gebruik van een rolstoel.*

2.

De zorg, bedoeld in het eerste lid, aanhef, omvat niet het verkrijgen van onderwijs, kleedgeld en zakgeld.”

En de zorg als bedoeld in de artikelen 8, 13 en 14 bestaat uit: de functie behandeling, ziekenhuiszorg en revalidatiezorg.

Dat betekent dat de combinatie verblijf en behandeling, ontvangen in dezelfde instelling, het verblijf in een ziekenhuis en het verblijf in een revalidatiecentrum redenen zijn om een rolstoel uit de AWBZ te ontvangen. Wie in een ziekenhuis of revalidatiecentrum bezig is terug te gaan naar huis zal uiteraard een rolstoel aanvragen in het kader van de Wmo.

Door ontwikkelingen als extramuralisering zijn er steeds meer voorzieningen ontstaan waarbij het niet zonder meer duidelijk is of er sprake is van een toegelaten instelling. In die situatie zal moeten worden nagegaan of op betrokken persoon één of meer facetten van de werking van artikel 15 Besluit zorgaanpakken van toepassing is. Hiernaar kan geïnformeerd worden bij de zorgaanbieder of bij het zorgkantoor.

Hoofdstuk 7. Het medisch advies.

7.1 Aanleiding

Bij toekenning van voorzieningen op grond van de Wvg of bij indicatiestelling ten behoeve van de functie Huishoudelijke Verzorging AWBZ was het begrip "medische noodzaak" doorslaggevend. Uit de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep op beide terreinen blijkt dat die medische noodzaak in de ogen van de Raad noodzakelijk is om voorzieningen te verstrekken. Dit heeft tot gevolg dat een medisch advies van een onafhankelijk sociaal medisch adviseur, ook in de op de Wvg en de AWBZ-functie HV volgende Wmo van cruciaal belang is. Daarom is hierover een apart hoofdstuk opgenomen.

7.2 Verordening

In de verordening heeft dat vorm gekregen in artikel 32, (met name in lid 2):

1.
Het college is bevoegd om, voor zover dit van belang kan zijn voor de beoordeling van het recht op een voorziening, degene door wie een aanvraag is ingediend:
 - a. *op te roepen in persoon te verschijnen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en hem te ondervragen;*
 - b. *op een door het college te bepalen plaats en tijdstip door een of meer daartoe aangewezen deskundigen te doen ondervragen en/of onderzoeken.*
2.
Het college vraagt een aangewezen adviesinstantie om advies indien:
 - a. *het college voornemens is de gevraagde voorziening om medische redenen af te wijzen;*
 - b. *het college dat overigens gewenst vindt.*
3.
Een aanvrager is verplicht aan het college of de door hem aangewezen adviesinstantie die gegevens te verschaffen of te doen verschaffen die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de aanvraag.
4.
Bij de advisering zoals genoemd in het eerste lid wordt door de adviseur gebruik gemaakt van de systematiek zoals neergelegd in de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments, de zogenaamde ICF classificatie.
5.
Het college kan een andere dan in lid 2 genoemde adviesinstantie aanwijzen om een second opinion te geven over de advies aanvraag indien daartoe naar oordeel van het college aanleiding bestaat.
6.
De beschikking vermeldt op welke wijze de genomen beschikking bijdraagt aan het behouden en bevorderen van de zelfredzaamheid en de normale maatschappelijke participatie van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Gebruik van artikel 32 uit de verordening

Lid 1 van dit artikel biedt de basis voor een zorgvuldig onderzoek om te bepalen of er al dan niet sprake is van medische noodzaak. Uit de jurisprudentie blijkt dat indien een aanvrager geen medewerking verleent de aanvraag afgewezen mag worden op grond van de onmogelijkheid voldoende onderzoek te doen, mits het inderdaad zo is dat zonder dit onderzoek de medische

noodzaak niet vast te stellen is. Er zal dus altijd beoordeeld moeten worden of op een andere wijze de medische noodzaak vastgesteld kan worden.

In lid 2 van dit artikel worden een aantal situaties genoemd waarin het college de door haar aangewezen adviesinstantie om advies dient te vragen, met andere woorden wanneer vraagt de gemeente medisch advies:

- 1) *Als een aanvraag om medische reden wordt afgewezen wordt de medisch adviseur om een advies gevraagd. Zonder een medisch advies zou in deze situatie het besluit onvoldoende gemotiveerd zijn. De rechter zou een dergelijk besluit vernietigen als onvoldoende gemotiveerd.*
- 2) *Wanneer het college aanleiding ziet om medisch advies te vragen. Dat zal bijvoorbeeld plaatsvinden bij een progressief ziektebeeld, maar zeker ook bij medisch moeilijk te objectiveren aandoeningen. Per situatie zal dit beoordeeld worden. Bij twijfel wordt altijd een medisch advies gevraagd.*

Lid 3 van dit artikel bepaalt dat die gegevens die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de aanvraag verschaft moeten worden aan het college. Hierbij kan gedacht worden aan medische gegevens, maar ook aan financiële gegevens of aan medische indicatiegegevens op grond van de AWBZ. Bij medische gegevens komt het frequent voor dat informatie van de behandelende sector noodzakelijk is. Dit kan – zeker als dit schriftelijk moet - geruime tijd in beslag nemen. Dat werkt vertragend op de doorlooptermijn van de aanvraag. Ook in dit soort situaties kan met inschakeling van de aanvrager vaak sneller over de benodigde gegevens beschikt worden, met name indien de aanvrager aangeeft welk (grote) belang hij heeft bij het verstrekken van de gevraagde informatie aan de medische adviseur.

Overigens mag het opvragen van medische gegevens bij de behandelende sector uitsluitend plaatsvinden met toestemming van de aanvrager. Daarbij dient in de verklaring opgenomen te worden welke adviserende arts de gegevens opvraagt, bij welke behandelaren de gegevens opgevraagd worden, om welke gegevens het gaat en met welk doel.

Lid 4 bepaalt dat bij de advisering de systematiek zoals neergelegd in de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments, de zogenaamde ICF classificatie, gebruikt moet worden.

“De ICF is een classificatie van het menselijk functioneren. De classificatie is systematisch geordend in gezondheidsdomeinen en met de gezondheid verband houdende domeinen. Op elk niveau zijn de domeinen verder gegroepeerd op grond van gemeenschappelijke kenmerken, en in een zinvolle ordening geplaatst.”¹

Van de zeer uitgebreide ICF2 zijn met name de lijsten met “functies” en “activiteiten en participatie” van belang. Daarom zijn deze lijsten als bijlage bij dit hoofdstuk toegevoegd.

De adviseur dient van de ICF gebruik te maken op de volgende wijze. Door de adviseur wordt allereerst aangegeven om welke stoornissen het bij de aanvrager gaat (de ICF is gericht op functiestoornissen). Het gaat daarbij met name om de zogenaamde classificatie op het tweede niveau, en dan met name in de vorm van de op het tweede niveau aangegeven functies. Een lijst van deze functies is opgenomen in bijlage 1 bij dit hoofdstuk.

¹ *Uit Nederlandse vertaling van de ‘International Classification of Functioning, Disability and Health Compilatie, blz. 22, dit is een toelichting op de ICF, zie <http://www.rivm.nl/who-fic/in/ICFwebuitgave.pdf>*

² <http://www.rivm.nl/who-fic/ICD-O-3.htm>

Hierbij dienen alleen die functies genoemd te worden die relevant zijn voor de aanvraag, omdat een volledig overzicht geen meerwaarde heeft. Indien dat wel het geval is moeten ook niet direct relevante functies worden aangegeven.

Problemen met functies leiden tot stoornissen bij activiteiten en participatie. Het is op dit niveau dat de compensatie op basis van de Wmo plaats zal moeten vinden. Ook bij de vermelding van deze stoornissen in "activiteiten en participatie" zal gebruik gemaakt worden van het begrippenkader van de ICF. De indeling van activiteiten en participatie is als bijlage 2 bij dit hoofdstuk opgenomen.

Samengevat betekent dit dat de medisch adviseur in het licht van de aanvraag de stoornis en de daaruit volgende beperkingen evenals de mate van die beperkingen dient te vermelden, gerelateerd aan de mogelijke compensatie of de te verstrekken voorzieningen, waarbij het vocabulaire van de ICF wordt gebruikt.

Het medisch advies wordt door het college beoordeeld en leidt tot (gedeeltelijke) toekenning of afwijzing van de aangevraagde compensatie/voorziening.

Bijlage 1 bij hoofdstuk 6. De ICF: FUNCTIES (bron: <http://www.rivm.nl/who-fic/ICD-O-3.htm>)

<p>Hoofdstuk 1 Mentale functies.</p> <p>Algemene mentale functies. Bewustzijn Oriëntatie Intellectuele functies Globale psychosociale functies Temperament en persoonlijkheid Energie en driften Slaap Algemene mentale functies, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Specifieke mentale functies. Aandacht Geheugen Psychomotorische functies Stemming Perceptie Denken Hogere cognitieve functies Mentale functies gerelateerd aan taal Mentale functies gerelateerd aan rekenen Bepalen sequentie bij complexe bewegingen Ervaren van zelf en tijd Specifieke mentale functies, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd Mentale functies, anders gespecificeerd Mentale functies, niet gespecificeerd</p> <p>Hoofdstuk 2 Sensorische functies en pijn</p> <p>Visuele en verwante functies. Visuele functies Functies van aan oog verwante structuren Gewaarwordingen van oog en verwante structuren Visuele en verwante functies, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Hoofdfuncties en vestibulaire functies Hoofdfuncties Vestibulaire functies Gewaarwordingen gepaard gaande met hoofdfuncties en vestibulaire functies Hoofdfuncties vestibulaire functies, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Andere sensorische functies Smaak Reuk Proprioceptie Tast Sensorische functies verwant aan temperatuur en andere stimuli Andere sensorische functies, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Pijn Pijngewaarwording Pijngewaarwording, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd Sensorische functies en pijn, anders gespecificeerd Sensorische functies en pijn, niet gespecificeerd.</p>	<p>Hoofdstuk 3 Stem en spraak</p> <p>Stem Articulatie Vloeiendheid en ritme van spreken Alternatieve vormen van stemgebruik Stem en spraak, anders gespecificeerd Stem en spraak, niet gespecificeerd</p> <p>Hoofdstuk 4 Functies van hart en bloedvatenstelsel. Hematologisch systeem, afweersysteem en ademhalingsstelsel</p> <p>Functies van hart en bloedvatenstelsel Hartfuncties Functies van bloedvaten Bloeddruk Functies van hart en bloedvatenstelsel, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Functies van hematologisch systeem en afweersysteem Functies van hematologisch systeem Functies van afweersysteem Functies van hematologisch systeem en afweersysteem, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Functies van ademhalingsstelsel Ademhaling Functies van ademhalingsspieren Functies van ademhalingsstelsel, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Andere functies en gewaarwordingen van hart en bloedvatenstelsel en ademhalingsstelsel Andere ademhalingsfuncties Inspanningstolerantie Gewaarwordingen gepaard gaande met cardiovasculaire en respiratoire functies Andere functies en gewaarwordingen van hart en bloedvatenstelsel en ademhalingsstelsel, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd Functies van hart en bloedvatenstelsel, hematologisch systeem, afweersysteem en ademhalingsstelsel, anders gespecificeerd Functies van hart en bloedvatenstelsel, hematologisch systeem, afweersysteem en ademhalingsstelsel, niet gespecificeerd</p> <p>Hoofdstuk 5 Functies van spijsverteringsstelsel, metabool stelsel en hormoonstelsel</p> <p>Opname van voedsel Vertering Assimilatie Defecatie Handhaving lichaamsgewicht Gewaarwordingen verband houdend met spijsverteringsstelsel Functies van spijsverteringsstelsel, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p>
---	--

Bijlage 2 bij hoofdstuk 6. De ICF: ACTIVITEITEN EN PARTICIPATIE

(bron: <http://www.rivm.nl/who-fic/ICD-O-3.htm>)

<p>Hoofdstuk 1 Leren en toepassen van kennis</p> <p>Doelbewust gebruiken van zintuigen Gadeslaan Luisteren Doelbewust gebruiken van andere zintuigen Doelbewust gebruiken van zintuigen, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Basaal leren Nadoen Herhalen Leren lezen Leren schrijven Leren rekenen Ontwikkelen van vaardigheden Basaal leren, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Toepassen van kennis Richten van aandacht Denken Lezen Schrijven Rekenen Oplossen van problemen Besluiten nemen Toepassen van kennis, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd Leren en toepassen van kennis, anders gespecificeerd Leren en toepassen van kennis, niet gespecificeerd</p> <p>Hoofdstuk 2 Algemene taken en eisen</p> <p>Ondernemen van enkelvoudige taak Ondernemen van meervoudige taken Uitvoeren van dagelijkse routinehandelingen Omgaan met stress en andere mentale eisen Algemene taken en eisen, anders gespecificeerd Algemene taken en eisen, niet gespecificeerd</p> <p>Hoofdstuk 3 Communicatie</p> <p>Communiceren - begrijpen Begrijpen van gesproken boodschappen Begrijpen van non-verbale boodschappen Begrijpen van formele gebarentaal Begrijpen van geschreven boodschappen Communiceren - begrijpen, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Communiceren – zich uiten Spreken Zich non-verbaal uiten Zich uiten via formele gebarentaal Schrijven van boodschappen Communiceren - zich uiten, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Conversatie en gebruik van communicatie-apparatuur en -technieken Converseren</p>	<p>Gebruiken van communicatieapparatuur en -technieken Communicatie, anders gespecificeerd Communicatie, niet gespecificeerd</p> <p>Hoofdstuk 4 Mobiliteit</p> <p>Veranderen en handhaven van lichaamshouding Veranderen van basale lichaamshouding Handhaven van lichaamshouding Uitvoeren van transfers Veranderen en handhaven van lichaamshouding, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Dragen, verplaatsen en manipuleren van iets of iemand Optillen en meenemen Verplaatsen van iets of iemand met onderste extremiteiten Nauwkeurig gebruiken van hand Gebruiken van hand en arm Dragen, verplaatsen en manipuleren van iets of iemand, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Lopen en zich verplaatsen Lopen Zich verplaatsen Zich verplaatsen tussen verschillende locaties Zich verplaatsen met speciale middelen Lopen en zich verplaatsen, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Zich verplaatsen per vervoermiddel Gebruiken van vervoermiddel Besturen Rijden op dieren als vervoermiddel Zich verplaatsen per vervoermiddel, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd Mobiliteit, anders gespecificeerd Mobiliteit, niet gespecificeerd</p> <p>Hoofdstuk 5 Zelfverzorging</p> <p>Zich wassen Verzorgen van lichaamsdelen Zorgdragen voor toiletgang Zich kleden Eten Drinken Zorgdragen voor eigen gezondheid Zelfverzorging, anders gespecificeerd Zelfverzorging, niet gespecificeerd</p> <p>Hoofdstuk 6 Huishouden</p> <p>Verwerven van benodigdheden Verwerven van woonruimte Verwerven van goederen en diensten Verwerven van benodigdheden, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p>
--	---

<p>Bespreken</p> <p>Huishoudelijke taken</p> <p>Bereiden van maaltijden</p> <p>Huishoudelijke taken, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Huishouden doen</p> <p>Verzorgen van wat bij huishouden behoort en assisteren van andere personen</p> <p>Verzorgen van wat bij huishouden behoort</p> <p>Assisteren van andere personen</p> <p>Verzorgen van wat bij huishouden behoort en assisteren van andere personen, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Huishouden, anders gespecificeerd</p> <p>Huishouden, niet gespecificeerd</p> <p>Hoofdstuk 7 Tussenmenselijke interacties en relaties</p> <p>Algemene tussenmenselijke interacties</p> <p>Basale tussenmenselijke interacties</p> <p>Complexe tussenmenselijke interacties</p> <p>Omgaan met onbekenden</p> <p>Formele relaties</p> <p>Informeel sociale relaties</p> <p>Familierelaties</p> <p>Intieme relaties</p> <p>Bijzondere tussenmenselijke relaties, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Tussenmenselijke interacties en relaties, anders gespecificeerd</p> <p>Tussenmenselijke interacties en relaties, niet gespecificeerd</p> <p>Hoofdstuk 8 Belangrijke levensgebieden</p> <p>Informeel opleiding</p> <p>Voorschoolse opleiding</p> <p>Schoolse opleiding</p> <p>Beroepsopleiding</p> <p>Hogere opleiding</p> <p>Opleiding, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Beroep en werk</p> <p>Werkend leren</p> <p>Verwerven, behouden en beëindigen van werk</p> <p>Betaald werk</p> <p>Onbetaald werk</p> <p>Beroep en werk, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Economisch leven</p> <p>Basale financiële transacties</p> <p>Complexe financiële transacties</p> <p>Economische zelfstandigheid</p> <p>Economische leven, anders gespecificeerd en niet gespecificeerd</p> <p>Belangrijke levensgebieden, anders gespecificeerd</p> <p>Belangrijke levensgebieden, niet gespecificeerd</p>	<p>Hoofdstuk 9 Maatschappelijk, sociaal en burgerlijk leven</p> <p>Maatschappelijk leven</p> <p>Recreatie en vrije tijd</p> <p>Religie en spiritualiteit</p> <p>Mensenrechten</p> <p>Politiek en burgerschap</p> <p>Maatschappelijk, sociaal en burgerlijk leven, anders gespecificeerd</p> <p>Maatschappelijk, sociaal en burgerlijk leven, niet gespecificeerd.</p>
--	---

Hoofdstuk 8. Verkrijgen van voorzieningen en motiveren van besluiten

8.1 Aanvraag

Een voorziening wordt uitsluitend verstrekt op aanvraag.

Op een aanvraag is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

De werking van de Algemene wet bestuursrecht wordt in dit verstrekkingsboek bekend verondersteld. Hier wordt niet nader op ingegaan.

Aanvragen in het kader van de Wmo kunnen uitsluitend schriftelijk worden ingediend.

Een uitzondering daarop kunnen de algemene voorzieningen zijn. Het karakter van deze algemene voorzieningen: een snelle oplossing in weinig complexe en niet langdurige situaties, zonder administratieve rompslomp, dus met weinig bureaucratie, geen eigen bijdragen en geen beschikkingen, is zodanig dat bij algemene voorzieningen andere wijzen van aanvragen dan uitsluitend schriftelijk mogelijk moet zijn.

Volstrekt helder moet wel zijn:

- wanneer het verzoek om een algemene voorziening is gedaan;
- door wie dat verzoek is behandeld;
- welke beperkte toets is uitgevoerd;
- wat daar het effect van is;
- zodat vast ligt welke algemene voorziening van toepassing is;
- op welke wijze verstrekt;
- en voor welke periode.

Dit zou vastgelegd kunnen worden in een eenvoudige rapportage van de hand van degene die heeft behandeld, op maximaal één A4.

Voor zover het geen algemene voorziening betreft zal de aanvraag schriftelijk plaats moeten vinden. Dit gebeurt ingevolge artikel 30 van de verordening aan de hand van een speciaal aanvraagformulier. Voordeel van een dergelijk formulier is dat als het geheel ingevuld is, alle voor de behandeling noodzakelijke gegevens beschikbaar zijn.

De aanvraag dient ingediend te worden op de in artikel 31 van de verordening genoemde plaats te weten het Zorgloket van de Gemeente Oude IJsselstreek, wat tevens bedoeld is voor het indienen van aanvragen in het kader van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. Is op het terrein van de Wmo en op het terrein van de AWBZ tegelijkertijd een aanvraag noodzakelijk, dan kan die aanvraag in één keer worden gedaan. Op deze wijze is voldaan aan het vereiste van de Wmo dat er een relatie gelegd dient te worden tussen de indicatie ten aanzien van de AWBZ en aanvragen ten aanzien van de Wmo.

Als het aanvraagformulier volledig is en alle noodzakelijke gegevens tegelijkertijd verstrekt zijn, kan de aanvraag in behandeling worden genomen. Voor het behandelen van de aanvraag is een termijn van 8 weken beschikbaar.

Als het niet lukt binnen de voorgeschreven 8 weken op een aanvraag een beschikking te nemen, dan zal voor het verstrijken van deze termijn betrokkene daarvan op de hoogte moeten worden gesteld, onder vermelding van de nieuwe termijn waarbinnen nu een besluit verwacht kan worden.

8.2. Onderzoek – doelgroep

Het eerste dat bij een aanvraag moet gebeuren is beoordelen of de aanvrager behoort tot de doelgroep van de Wmo. Daarvoor liggen enkele uitgangspunten in de Wmo zelf en aanvullend hierop enkele uitgangspunten in de modelverordening.

In de Wmo zelf liggen de volgende uitgangspunten:

Artikel 2 Wmo bepaalt:

“Er bestaat geen aanspraak op maatschappelijke ondersteuning voor zover met betrekking tot de problematiek die in het gegeven geval aanleiding geeft voor de noodzaak tot ondersteuning, een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling bestaat.”

Er zal dus altijd moeten worden nagegaan of de aangevraagde voorziening wellicht valt onder andere regelingen. Het gaat hierbij uitsluitend om wettelijke bepalingen.

Daaronder kan de AWBZ worden gerekend, maar ook de WIA.

Artikel 4 van de Wmo spreekt van *“de beperkingen die een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g, onderdeel 4°, 5° en 6°, ondervindt in zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie”*.

Die persoon uit het eerste lid onder g, onderdeel 4, 5 en 6 is:

“4° het ondersteunen van mantelzorgers daar onder begrepen steun bij het vinden van adequate oplossingen indien zij hun taken tijdelijk niet kunnen waarnemen, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers;

5° het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem;

6° het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer;”

Het gaat daarbij om

1. mantelzorgers,
2. mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en mensen met een psychosociaal probleem ten aanzien van deelname aan het maatschappelijk verkeer en zelfstandig functioneren;
3. mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en mensen met een psychosociaal probleem ten aanzien van voorzieningen ten behoeve van het behouden en bevorderen van het zelfstandig functioneren of deelname aan het maatschappelijk verkeer.

Als het gaat om het onderdeel “mantelzorgers” in relatie tot voorzieningen geldt dat zij alleen voor voorzieningen in aanmerking kunnen komen als zij die voorzieningen zelf nodig hebben. Heeft degene die de mantelzorg ontvangt voorzieningen nodig, dan zullen die uiteraard op zijn of haar naam aangevraagd moeten worden.

Ten aanzien van hulp bij het huishouden kan een uitzondering worden gemaakt. Als de mantelzorger bijvoorbeeld de mantelzorg (bestaande uit persoonlijke verzorging) door overbelasting niet meer (geheel) aan zou kunnen, zou een indicatie hulp bij het huishouden gesteld kunnen worden, zodat de mantelzorger die hulp niet meer hoeft te geven en meer tijd overhoudt voor de persoonlijke verzorging. Het is dus niet zo dat de mantelzorger hulp bij het huishouden in zijn eigen huishouden aan kan vragen ter ontlasting, zodat de mantelzorg gemakkelijker te verlenen is. Het moet altijd gaan om het huishouden van de zorgvrager.

Ten aanzien van de onder 2 en 3 genoemde groepen, mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en mensen met een psychosociaal probleem zal vaak een medisch advies nodig zijn om vast te stellen waar de beperkingen/belemmeringen uit bestaan, of dat te objectiveren is en welke mogelijkheden er zijn om de problemen op te lossen. Daarbij zal gebruik gemaakt worden van de ICF, wat verder is uitgewerkt in hoofdstuk 6.

In de verordening is in de verschillende hoofdstukken een eis vastgelegd bestaande uit “beperkingen ten gevolge van ziekte of gebrek” (art. 8 modelverordening) of “aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek” (artikel 9 modelverordening), “aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek” (artikel 14, lid 1 modelverordening), “aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek” (artikel 16, lid 1 modelverordening), “aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek” (artikel 24, lid 1 modelverordening) en “aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek” (artikel 28, de leden 1, 2 en 3 verordening).

Er wordt dus een aanvullende eis gesteld dat er sprake moet zijn van (aantoonbare) beperkingen op grond van ziekte of gebrek. Het gaat hierbij om een medisch oordeel. Ook binnen de Wmo zal, net als binnen de Wvg en de AWBZ, de medische noodzaak centraal staan bij het toekennen van voorzieningen.

Via een medisch onderzoek zal vastgesteld moeten worden of er inderdaad medische noodzaak bestaat. Op het medisch onderzoek wordt in hoofdstuk 6 ingegaan.

Als is vastgesteld of er medisch gezien sprake is van aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek en als de beperkingen zijn geïnventariseerd en de oplossingen helder zijn speelt de vraag of er algemene beperkingen zijn.

Deels zal deze vraag ook eerder pelen. Immers: het heeft weinig zin een uitgebreid medisch onderzoek te starten als tevoren duidelijk is dat het probleem tijdelijk is en dus niet voldaan kan worden aan het criterium langdurig-noodzakelijk.

Bij de behandeling van de aanvraag van voorzieningen spelen enkele algemene beperkingen, zoals vastgelegd in de verordening in artikel 2. Het gaat daarbij om de begrippen langdurig noodzakelijk (art. 2.1, aanhef en onder a), goedkoopst-adequaat (artikel 2.1. aanhef en onder b) en in overwegende mate op het individu gericht (artikel 2, aanhef en onder c).

Verder wordt in een aantal situaties geen voorziening toegekend. Dit is het geval bij een algemeen gebruikelijke zaak (artikel 2, lid 2 aanhef en onder a), als de aanvrager niet woonachtig is binnen de gemeente waar de aanvraag wordt ingediend (artikel 2, lid 2 aanhef en onder b), voor zover de ondervonden problemen voortvloeien uit de aard der gebruikte materialen (artikel 2, lid 2 aanhef en onder c), voor zover de aanvraag gericht is op een hoger niveau dan het uitrustingsniveau sociale woningbouw (artikel 2, lid 2 aanhef en onder d), voor zover geen sprake is van meerkosten (artikel 2, lid 2 aanhef en onder e), voor zover de kosten gemaakt zijn voorafgaand aan het moment van beschikken (artikel 2, lid 2 aanhef en onder f) en tot slot voor zover de aanvraag een verloren gegane zaak betreft (artikel 2, lid 2 aanhef en onder g).

8.2.1. Langdurig noodzakelijk

De eis dat een voorziening langdurig noodzakelijk (art. 2.1, aanhef en onder a) moet zijn heeft te maken met de afgrenzing met het hulpmiddelendepot dat op basis van de AWBZ beschikbaar wordt gesteld. Uit het hulpmiddelendepot kan gedurende drie maanden, éénmaal te verlengen met nog eens drie maanden, een hulpmiddel worden verleend. Na die periode bestaat de mogelijkheid het hulpmiddel tegen betaling te huren. Dat wil evenwel niet zeggen dat de grens van van langdurig noodzakelijk op 6 maanden ligt. De grens wordt eerder bepaald door de vraag: gaat het probleem over of is het blijvend. Als iemand een probleem heeft dat 8 of 10 maanden zal duren maar daarna over zal zijn, mag er van worden uitgegaan dat geen sprake is van langdurige noodzaak. Dat geldt overigens niet bij een aanvrager die terminaal is. Als de levensverwachting 4 maanden is, is duidelijk dat het geen tijdelijk probleem is, maar een probleem tot de dood erop volgt. Er moet dan uitgegaan worden van langdurige noodzaak.

8.2.2 Goedkoopst-adequaat

Het criterium goedkoopst-adequaat (artikel 2.1. aanhef en onder b) betekent dat een te verstrekken voorziening allereerst adequaat dient te zijn. Zijn er twee of meer voorzieningen adequaat, dan mag gekozen worden voor de goedkoopste voorziening.

De goedkoopste voorziening wordt beschouwd vanuit het gezichtspunt van de gemeente: het gaat om de voorziening die voor de gemeente het goedkoopst is. Daarbij kan ook rekening gehouden worden met zogenaamde macro-overwegingen, overwegingen die het gehele beleid en de consequenties betreffen. Collectief vervoer ontleent zijn besparingen vanuit de mogelijkheden combineren te maken die de kilometerprijs naar beneden kunnen brengen. Het is dus in het belang van het systeem zo veel mogelijk gebruikers te hebben. Dat mag meetellen: dus ook al is een individuele aanvrager wellicht goedkoper met een andere voorziening dan collectief vervoer, mee mag tellen dat als er uitzonderingen gemaakt worden de basis onder het collectief vervoer in gevaar zou kunnen komen.

8.2.3 Op individu gericht

In overwegende mate op het individu gericht (artikel 2, aanhef en onder c). Bij het verstrekken van voorzieningen wordt in principe alleen rekening gehouden met de aanvrager. Huisgenoten en anderen vallen buiten de voorziening. Een enkele keer zal hier een uitzondering op gemaakt moeten worden. Dat kan aan de hand van de hardheidsclausule.

8.2.4 Algemeen gebruikelijk

Een algemeen gebruikelijke zaak (artikel 2, lid 2 aanhef en onder a). Het begrip algemeen gebruikelijk stamt nog uit de tijd van de AAW. Volgens de vaste jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep is een zaak algemeen gebruikelijk indien de volgende criteria van toepassing zijn:

1. de voorziening is niet speciaal voor gehandicapten bedoeld;
2. de voorziening is in de reguliere handel verkrijgbaar;
3. de voorziening is in prijs vergelijkbaar met soortgelijke producten.

In individuele gevallen kan een voorziening die op zichzelf als algemeen gebruikelijk kan worden beschouwd, vanwege omstandigheden aan de kant van de aanvrager toch niet als algemeen gebruikelijk worden beschouwd. Er moet dan een uitzondering worden gemaakt, waarbij het gaat om:

1. een plotseling optredende handicap, waardoor algemeen gebruikelijke voorzieningen eerder dan normaal moeten worden vervangen;
2. de aanvrager heeft een inkomen, dat door aantoonbare kosten van de handicap onder de voor hem/haar geldende bijstandsnorm dreigt te komen.

8.2.5 Niet woonachtig in de gemeente

De aanvrager niet woonachtig is binnen de gemeente waar de aanvraag wordt ingediend (artikel 2, lid 2 aanhef en onder b) De Wvg sprak over: "in de gemeente woonachtige gehandicapten" (art. 2, lid 1). De Wmo kent deze aanduiding niet meer. Toch is het evident dat het compensatiebeginsel van de gemeente alleen maar geldt ten aanzien van in de gemeente woonachtige aanvragers.
In

8.2.6 Deugdelijk materiaal

Voor zover de ondervonden problemen voortvloeien uit de aard der gebruikte materialen (artikel 2, lid 2 aanhef en onder c), zal ook geen voorziening worden verstrekt. Het zal hierbij vooral om woonvoorzieningen gaan, waarbij te denken valt aan spaanplaat dat formaldehydegas bevat, halfsteens muren op het westen die veel waterdoorslag geven en dus veel vochtigheid binnen, enz. Iedereen, ongeacht een eventuele handicap, zal met dit soort materialen dezelfde problemen kunnen ondervinden. Het probleem wordt dus niet veroorzaakt door de combinatie handicap-woning, maar door de gebruikte materialen, reden om een voorziening te weigeren.

8.2.7 Hoger uitrustingsniveau

Voor zover de aanvraag gericht is op een hoger niveau dan het uitrustingsniveau sociale woningbouw (artikel 2, lid 2 aanhef en onder d). Iedereen woont naar inkomen. Wie een hoog inkomen heeft zal een groter huis kunnen bewonen dan iemand met een minimuminkomen. Het is niet realistisch hiermee bij de toekenning van voorzieningen (zowel woonvoorzieningen als hulp bij het huishouden als bijvoorbeeld vervoersvoorzieningen) rekening te houden. Er wordt geen extra hulp bij het huishouden toegekend voor een in pandig zwembad. Maar ook een garage wordt in principe niet aangepast. Uitzondering kan worden gemaakt als de garage gebruikt moet worden als stalling voor een scooter. Maar alle extra of duurdere voorzieningen worden door deze regel beheerst: uitgangspunt is niveau sociale woningbouw. En dat niveau biedt geen ruimte voor in pandige zwembaden, ook niet voor garages.

8.2.8 Meerkosten

Voor zover geen sprake is van meerkosten (artikel 2, lid 2 aanhef en onder e) wordt ook geen voorziening verstrekt. De Wmo kent immers het compensatiebeginsel. Maar dan moet er wel wat te compenseren zijn. Iemand die op grond van zijn inkomen verondersteld wordt een auto te hebben zal als hij die auto moet hebben vanwege een handicap niet in een andere situatie komen. Er zijn dan geen meerkosten die gecompenseerd moeten worden. Het onderzoek naar meerkosten is van belang in situaties waarin twijfel bestaat over de noodzaak van een voorziening.

8.2.9 Kosten voor verzenden beschikking

Voor zover de kosten gemaakt zijn voorafgaand aan het moment van beschikken (artikel 2, lid 2 aanhef en onder f) wil zeggen: het is een aanvrager niet toegestaan een gemeente voor een fait accompli te stellen waarbij de gemeente geen invloed meer kan uitoefenen op de te verstrekken voorziening. Met andere woorden: wie een voorziening aanschaft en daarna aanvraagt, loopt de kans op een afwijzing. Uit de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep blijkt dat deze regel niet zonder meer mag worden toegepast. De Centrale Raad gaat er van uit dat de regel bedoeld is om controle achteraf mogelijk te maken. Bij een woningaanpassing zou na een verbouwing bijvoorbeeld niet meer vastgesteld kunnen worden of er een goedkoper alternatief heeft bestaan. Dat heeft tot consequentie dat indien achteraf toch nog gecontroleerd kan worden wat de goedkoopst-adequate oplossing was, een afwijzing achterwege moet blijven. Uiteraard kan dan wel de goedkoopst-adequate voorziening verstrekt worden, ook al is de aangeschafte voorziening aanzienlijk duurder. Dat is dan de consequentie voor de aanvrager die voor de beschikking zelf iets heeft aangeschaft.

8.2.10 Verloren gegane zaak

Voor zover de aanvraag een verloren gegane zaak betreft (artikel 2, lid 2 aanhef en onder g), en daarbij sprake is van schuld, zal geen nieuwe voorziening verstrekt worden. Dit is een vergaande regel, die altijd goed voorbereid en onderhouden dient te worden. Toch komt het met enige regelmaat voor dat door onzorgvuldig gebruik of zelfs misbruik regelmatig reparaties nodig zijn om bijvoorbeeld een scootermobiel rijdend te houden. Dit kan gebeuren uit onzorgvuldigheid, onder invloed van alcohol of drugs enz. Bij herhaling van dit soort problemen is het goed eerst met betrokkene te overleggen en duidelijk te maken dat dit in strijd is met de bruikleenovereenkomst. Heeft een dergelijk gesprek geen resultaat, dan kan overgegaan worden tot aangetekend waarschuwen dat bij herhaling de voorziening zal worden ingenomen. Herhaalt het probleem zich dan weer dan kan tot inname worden overgegaan en hoeft er geen herverstreking plaats te vinden.

Hetzelfde geldt als door grove nalatigheid bijvoorbeeld een voorziening verloren gaat. Gedurende de verdere afschrijvingsperiode hoeft dan geen nieuwe voorziening verstrekt te worden.

Zeker bij personen die afhankelijk zijn van voorzieningen kan dit een zeer ingrijpende, maar noodzakelijke maatregel zijn.

Als iemand een persoonsgebonden budget heeft kan op gelijke wijze bij verlorengaan gedurende de looptijd gehandeld worden.

Naast deze algemene beperkingen spelen ook per vertrekkingengebied bijzondere beperkingen. Deze worden in de desbetreffende hoofdstukken besproken.

Als er sprake is van aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek (met inbegrip van psychosociale problemen) en er is recht op compensatie in de vorm van een voorziening in natura of een persoonsgebonden budget, kan er toekenning plaatsvinden middels een positieve beschikking.

8.3. Motivering van besluiten

Ingevolge artikel 26, lid 1 Wmo, dat luidt:

“1. De motivering van een beschikking op een aanvraag om een individuele voorziening vermeldt op welke wijze de genomen beschikking bijdraagt aan het behouden en het bevorderen van de zelfredzaamheid en de normale maatschappelijke participatie van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.”

Op basis van deze bepaling zal in de beschikking aangegeven moeten worden op welke wijze de genomen beschikking bijdraagt aan het behouden en het bevorderen van de zelfredzaamheid en de normale maatschappelijke participatie van betrokkene.

Gaat het om een positieve beschikking, dan zal dit niet zo moeilijk zijn. Door in de beschikking aan te geven welke mogelijkheden betrokkene krijgt door de toegekende voorziening(en) is in feite voldaan aan deze opdracht. Enkele voorbeelden:

Bij toekenning van een woonvoorziening, bijvoorbeeld een traplift, kan aangegeven worden dat door deze voorziening betrokkene, die voordien problemen had bij het normale gebruik van de woning, doordat de verdieping niet te bereiken was, thans met de traplift weer op de verdieping kan komen om de slaapkamer en de sanitaire ruimte te bereiken, waarmee het probleem is gecompenseerd.

Bij toekenning van een scootermobiel kan aangegeven worden dat betrokkene voordien problemen had bij verplaatsing in de directe woonomgeving, en daardoor problemen bij het bezoeken van winkels, familie en kennissen enz. Deze problemen zijn gecompenseerd middels een persoonsgebonden budget waarmee betrokkene een scootermobiel kan aanschaffen waarmee gedurende vijf jaar de verplaatsingen in de directe woon- en leefomgeving gemaakt kunnen worden.

Is er geen sprake van aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek, bestaat er om een andere reden geen medische noodzaak voor het verstrekken van de aangevraagde voorziening of de aangevraagde hulp bij het huishouden, ook dan zal ingevolge artikel 26 lid 1 Wmo gemotiveerd moeten worden *op welke wijze de genomen beschikking bijdraagt aan het behouden en het bevorderen van de zelfredzaamheid en de normale maatschappelijke participatie* van betrokkene. Dit is uiteraard niet mogelijk op de wijze zoals bij een positieve beschikking is aangegeven. Bij een afwijzing zal men moeten denken aan een formulering waarbij aangegeven wordt dat compensatie niet noodzakelijk of zelfs ongewenst is, omdat betrokkene zonder de gevraagde voorzieningen ook in staat is zelfredzaamheid en/of maatschappelijke participatie te behouden of te bevorderen.

In de verordening is in artikel 34 opgenomen dat men verplicht is om wijzigingen in de situatie te melden:

Degene aan wie krachtens deze verordening een voorziening is verstrekt, is verplicht aan het college mededeling te doen van feiten en omstandigheden, waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed kunnen zijn op het recht op een voorziening.

Ondanks dat deze regel in de verordening staat, is het van belang deze voorwaarde ook in de beschikking of in een bijlage bij de beschikking op te nemen, zodat bij elke toekenning de aanvrager hierop weer attent wordt gemaakt.

8.4 Beëindigen van voorzieningen

Wanneer een voorziening beëindigd wordt kunnen daar verschillende redenen voor zijn. Deze moeten ook onderzocht worden en de beëindiging zal ook goed afgehandeld en schriftelijk bevestigd worden.

8.4.1 Niet meer adequaat

Wanneer een voorziening niet meer adequaat is kan om een heronderzoek verzocht worden. Er zal onderzocht worden wat er veranderd is in de situatie en of er ook sprake van een blijvende verandering. Voorts zal worden aangegeven wat wel een juiste voorziening is. De aanvrager zal een nieuwe beschikking krijgen waar ook inname van de niet adequate voorziening opgenomen is. Wanneer het gaat om een bruikleen voorziening dan zal aan de leverancier opdracht worden gegeven om de voorziening in te nemen. Wanneer het gaat om een voorziening die als een financiële vergoeding of PGB is verstrekt dan zal worden bekeken of de afschrijvingstermijn al verstreken is. De afschrijvingstermijn is in principe al bij het verstrekken de beschikking vastgelegd. Indien dit niet zo is dan wordt uitgegaan van de afschrijvingstermijnen die de Hartingbank hanteert. Indien hierover geen gegevens bestaan dan zal met de leverancier van dergelijke voorzieningen contact worden opgenomen voor juiste informatie.

Met inachtneming van de afschrijvingstermijn en de eigen bijdrage zal het resterende PGB terug betaald moeten worden. Wanneer bijvoorbeeld bij een woningaanpassing eigen middelen zijn geïnvesteerd zullen deze uiteraard buiten de terug betaling worden gehouden.

8.4.2 Verhuizing

Een klant is verplicht veranderingen te melden bij de gemeente. Een klant zal zelf bij de nieuwe gemeente een aanvraag moeten indienen. Daarna zal tussen gemeente overlegd worden welke hulpmiddelen eventueel overgenomen kunnen worden. Er zal ook bekeken worden welke voorzieningen beëindigd zullen worden. De beëindiging van de voorzieningen gaat in op het moment van uitschrijving bij de gemeente. Wanneer er sprake is van een voorziening welke verstrekt is in de vorm van een financiële vergoeding of PGB zal worden bekeken of er ook terug betaald zal moeten worden (zie ook onder 8.4.1).

Omdat de PGB's voor huishoudelijke hulp ook voor lange termijn, bijvoorbeeld (half) jaarlijks, worden uitbetaald zal worden berekend welk bedrag moet worden terug betaald. Hierbij wordt uitgegaan vanaf het moment van uitschrijving in de gemeente.

Wanneer iemand binnen de gemeente verhuisd en vooralsnog een beroep moet doen op huishoudelijke hulp zal geen terugvordering plaatsvinden.

8.4.3 Overlijden

Wanneer er sprake is van beëindiging door overlijden dan zal eerst moeten worden bekeken of er ook huisgenoten zijn die eventueel een aanspraak kunnen doen op de voorziening. Een voorbeeld hiervan is huishoudelijke hulp maar het kan ook een douchezitje zijn. Indien hiervan sprake is dan zal de zal een aanvraag op naam van de huisgenoot moeten worden gedaan. Bij een aangepaste eigen woning kan op grond van artikel 21 bij verkoop van de woning binnen 10 jaar de meerwaarde terug gevorderd worden. Wanneer de medewoner er voor kiest om in de woning te blijven wonen kan dit niet worden toegepast. Wordt de woning vooralsnog binnen 10 jaar verkocht worden dan dient dit nog wel gemeld te worden.

Indien er geen huisgenoten zullen geen kosten meer in rekening worden gebracht vanaf het moment van overlijden. Openstaande rekeningen van voor het moment van overlijden kunnen nog wel in rekening worden gebracht. Ook hiervoor geldt dat wanneer een financiële vergoeding of een PGB is verstrekt zal moeten worden terugbetaald. Daarbij wordt uiteraard rekening gehouden met de afschrijvingstermijn en dergelijke (zie ook 8.4.1). Wanneer er een PGB is verstrekt voor huishoudelijke hulp zal eveneens een verrekening plaatsvinden.

Nabestaande kunnen in overleg met de gemeente afspraken maken over het ophalen van voorzieningen.

Bijlagen:

Bijlage 1

Voorzieningenlijst

Behorende bij de beleidsregels individuele verstrekkingen Wet maatschappelijke ondersteuning Gemeente Oude IJsselstreek.

VOORZIENINGEN	Wet of regelgeving	Artikel / Verwijzing
Aangepaste box	Geen vergoeding, geen zorgplicht, gemeentes zijn zelf vrij om dit te bepalen/op te nemen in gem. verordening	
Aangepaste kinderstoel	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Aangepaste tafel	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Aangepaste stoel	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Aangepaste auto	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Aankleedtafel voor kinderen en volwassenen	Algemeen gebruikelijk indien de afmetingen niet afwijken	
Aankoppelwiel (fietswiel gekoppeld aan rolstoel)	WMO	Art. 2.1
Aanpassingen aan auto's	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Aanpassingen aan binnenschip	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Aanpassingen aan rolstoelen	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Aanpassingen aan sportrolstoelen	WMO Alleen i.v.m. handicap	Art. 2.1 (Verordening)
Aanpassingen aan woonwagens	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Aanpassingen in ADL-clusterwoningen	Regeling Subsidies AWBZ	Hfst 4. Art. 18 (verordening)
ADL-Assistentie	Regeling Subsidies AWBZ	
ADL-Clusterwoningen	Regeling Subsidies AWBZ	
ADL Unit	Regeling Subsidies AWBZ	
Airconditioning	WMO, Alleen als er ergonomische beperkingen door worden verminderd of opgeheven door worden	Art. 2.1 (Verordening)
Alarmeringsapparatuur	Flankerend beleid en Regeling hulpmiddelen bij een medische indicatie	Voorliggende voorz.
Alarmintercomsysteem in ADL-Clusters	Regeling Subsidies AWBZ	Voorliggende voorz.
Allergeenvrije matras/kussenhoezen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Anti-decubitus kussen (m.u.v. rolstoel of auto)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Anti-decubitus matras/overtrek	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Anti decubitus kussen	WMO,Alleen voor rolstoel of auto	Art. 2.1 (Verordening)
Autokostenvergoeding	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Auto-rijlessen (meerkosten)	WMO, Indien noodzakelijk i.v.m. vervoersvoorziening	Art. 2.1 (Verordening)
Autostoel (speciale)	WMO, Uitgezonderd lopende bruikleenvoorzieningen *	Art. 2.1 (Verordening)
Autoverzekering	WMO,Alleen bij bruikleenauto van de WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Autozitje	WMO	Art. 2.1 (Verordening)

Badzitje	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Badlift	WMO, Mits niet therapeutisch	Art. 2.1 (Verordening)
Bagagetas bij rolstoel	WMO Mits het medische noodzakelijk is dat medicijnen meegenomen worden	Art. 2.1 (Verordening)
Bedbox voor liggende verzorging van kinderen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Bedden in speciale uitvoering	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Losstaande bedgalgen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Bedportalen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Bedverkorters/verlengers	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Begeleidingskosten openbaar vervoer	WMO Alleen bij CVV	Art. 2.1 (Verordening)
Binnenschip (aanpassingen)	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Blindengeleidehond	AWBZ	Voorliggende voorz.
Blindentasstokken	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Brillen gecombineerd met bijzondere gezichtshulpmiddelen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Bromfiets	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.2a (Verordening)
Brommobiel	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.2a (Verordening)
Bruikleenauto	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Buitenwagen, scootmobiel, elektrische buitenwagen.	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Buggies	WMO, Mits reguliere niet (meer)voldoet	Art. 2.1 (Verordening)
Centrale verwarming	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.2a (Verordening)
Click and go-systeem	WMO, alleen als er een contra indicatie is voor een elektrische rolstoel (wordt ook als 5 ^e wiel gebruikt. Anders algemeen gebruikelijk	Art. 2.1 (Verordening)
Collectief vervoersysteem (CVV)	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Communicatie-apparatuur (aangepast)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Computer, incl. in –en uitvoerapparatuur (op indicatie)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Contactlenzen (op zeer strikte indicatie)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Dekenbogen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Dieetkosten indien dieetpreparaten	Regeling farmaceutische hulp 1996	Voorliggende voorz.
Dieetkosten indien dieetproducten	Bijzondere bijstand	Voorliggende voorz.
Dieetpreparaten bij bepaalde indicaties	Regeling farmaceutische hulp 1996	Voorliggende voorz.
Dieetproducten	Bijzondere bijstand	Voorliggende voorz.
Douche/toiletstoel	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Douchebrancard	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Douche-stretschers	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Douchestoel	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Doventelefoon/teksttelefoon	Apparatuur via Regeling Zorgverzekering*; geen vergoeding voor gesprekskosten	Voorliggende voorz.
Doventolk in leefsituatie	AWBZ	Voorliggende voorz.
Doventolk in werksituatie	UWV	Voorliggende voorz.
Draaischijf (hulpmiddel om van bed op stoel te komen)	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Driewiel fiets	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Duwwandelwagens	WMO, Mits reguliere niet (meer) voldoet	Art. 2.1 (Verordening)

Eenhendelmengkraan	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.2a (Verordening)
Eetapparaten	Regeling Zorgverzekering uitsluitend indien hulpmiddel niet algemeen gebruikelijk is en de aanschafkosten redelijk subsidiabel zijn	Voorliggende voorz.
Elastische kousen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Elektrische schrijfmachine	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Elektrische rolstoel	WMO	Art. 2.1 (verordening)
Faxapparatuur	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Fietszitje (speciaal)	WMO	Art. 2.1 (verordening)
Fiets / spartamet/ met hulpmotor	Boven de 16 jaar algemeen gebruikelijk	Art. 2.2a (Verordening)
Gebruikskosten eigen/buikleenauto	WMO	Art. 2.1 (verordening)
Gehoorschulpmiddelen (beperkt aantal hoortoestellen)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Gesloten buitenwagen	WMO	Art. 2.1 (verordening)
Gezichtshulpmiddelen (op zeer strikte indicatie)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Handbewogen rolstoel	WMO	Art. 2.1 (verordening)
Handi-move (onderdeel patiëntenlift)	WMO	Art. 2.1 (verordening)
Hobbyruimte (aanpassing)	Geen vergoeding mogelijk, woningaanpassing betreft het normale gebruik van de woning	Voorliggende voorz.
Hoog-laag bed	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Hoortoestellen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Huishoudelijke hulp	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
HDL (Huishoudelijke Dagelijkse Levensverrichtingen)	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Hulpmiddelen voor het zitten	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Hulpmiddelen voor het slapen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Hulpmiddelen voor communicatie	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Inductiekookplaat	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.2a (Verordening)
Injectiespuiten	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Inkomensondersteunende voorzieningen	Bijzondere bijstand	Voorliggende voorz.
Invalidentoilet schoolgebouw	Geen vergoeding, verantwoordelijkheid schoolbestuur (WPO, WEC, WVO)	Voorliggende voorz.
Invalidenparkeerkaart	Gemeente voor afgifte, WMO wat betreft de kosten	
Invalidenparkeerplaats op kenteken	Gemeente voor afgifte, WMO wat betreft de kosten	
Herstel/reparatie onderhoud rolstoelen en vervoermiddelen	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Hoepelrolstoel	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Keramische kookplaat	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.1 (Verordening)
Keuringskosten auto	WMO Alleen bij buikleenauto	Art. 2.1 (Verordening)
Kilometer – en taxikosten	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Kilometervergoedingen	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Kinderrolstoel	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Kledingslijtage	Bijzondere bijstand	
Kruiphulpmiddel	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Kruipwagen	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Krukken	Regeling hulpmiddelen 1996	Voorliggende voorz.
Kussenhoezen (stofdicht/allegeenvrij)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Leerlingenvervoer	Gemeente (Wet op het	Voorliggende voorz.

	basisonderwijs en Interimwet op het speciaal en voortgezet onderwijs)	
Ligbad	WMO, Indien aan te brengen om ergonomische belemmeringen te verminderen, anders algemeen gebruikelijk	Art. 2.1 (Verordening) of Art. 2.2a (Verordening) Alg.
Ligfiets	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.1 (Verordening)
Loophulpmiddelen (loopfiets)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Looprek	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Loopwagens	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Losse woonvoorziening in ADL clusterwoningen	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Luchtfilters	WMO, alleen als er sprake is van ergonomische beperkingen, want het betreft een roerende woonvoorziening	Art. 2.1 (Verordening)
Maaltijdvoorziening	Flankerend beleid	Voorliggende voorz.
Matras en kussenhoezen (stofdicht)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Matrassen (orthopedisch)	Niet opgenomen in de Regeling Zorgverzekering*, derhalve geen vergoeding	Voorliggende voorz.
Mobiele telefoon	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.2a (Verordening)
Onrusthekken	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Ontwikkeling en ontspanning	Bijzondere bijstand	Voorliggende voorz.
Orthesen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Papegaai (langdurig)	WMO, Alleen onroerend	Art. 2.1 (Verordening)
Parkeeronthefing	Gemeente voor afgifte, WMO wat betreft de kosten	
Parkeervoorzieningen	Gemeente voor afgifte, WMO wat betreft de kosten	
Patiëntenlift	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Patiëntenlift met bandages	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Personal computer	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Personenalarmering	Flankerend beleid bij een sociale indicatie: Regeling Zorgverzekering bij een medische indicatie (ex. abonnementskosten)	Voorliggende voorz.
Plateaurolstoel	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Po-stoel	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Prothesen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Pruiken	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Reclinatie-corsetten	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Rekenmachines (aangepast)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Roadmaster (speelmobiel)	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Rollator	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Rolstoel	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Rolstoelaanpassingen	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
2 ^e rolstoel AWBZ bewoners (m.u.v. GVT en RIBW)	Awbz	Voorliggende voorz.
Rolstoel in focus woning	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Rolstoel in verpleeghuis	Awbz	Voorliggende voorz.
Rolstoel in verzorgingshuis	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Rolstoeltaxivervoer	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Rolstoeltraining	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Rolstoelverzekering	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Schrijfmachines	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Serveerwagen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Sociale honden (SOHO)	Geen vergoeding	

Sondevoeding (toedieningsapparatuur)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Sondevoeding (preparaten)	Regeling farmaceutische hulp 1996	Voorliggende voorz.
Spaakbeschermer bij rolstoel	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Speciale auto	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Speelmobielen	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Sportrolstoel	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Sta-orthese	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Sta/zitrolstoelen voor kinderen	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Stoelen op wielen (niet elektrisch te verplaatsen)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Stoel met katapultzitting	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Stookkosten	Bijzondere bijstand	Voorliggende voorz.
Stuurbevoegdiging	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.2a (Verordening)
Systemen van aanvullend openbaar vervoer (CVV)	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Tandem (verplaatsing alledag)	Algemeen gebruikelijk (tenzij afwijkend model)	Art. 2.1 (Verordening)
Tandemet	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.1 (Verordening)
Taxikostenvergoeding	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Teksttelefoon	Apparatuur via Regeling Zorgverzekering, geen vergoeding voor gesprekskosten	Voorliggende voorz.
Telefoonrederhulpmiddelen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Teleplustienst	Geen vergoeding gesprekskosten, niet opgenomen in Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Thermostatische mengkraan	Algemeen gebruikelijk	Voorliggende voorz.
Tijdelijke rolstoelverstrekking	Besluit hulp vanwege een kruisorganisatie bijzondere ziektekostenverzekering	Voorliggende voorz.
Tilvest (bij patiëntenlift)	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Tinnitus maskeerders (ter behandeling van ernstige oorsuizen)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Toegankelijk maken terrein schoolgebouw	Verordening onderwijshuisvesting	Voorliggende voorz.
Toiletstoel	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Toiletverhoger	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.1 (Verordening)
Transferbed	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Transferhulpmiddelen	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Traplift	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Traplift schoolgebouw	Verordening onderwijshuisvesting	Voorliggende voorz.
Trippelstoel	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Uitleenartikelen	Besluit hulp vanwege een kruisorganisatie bijzondere ziektekostenverzekering	Voorliggende voorz.
Uitraasruimte	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Vakantiewoning (aanpassing)	Geen vergoeding mogelijk	Hfst 4. Art. 18 (verordening)
Vergoeding voor extra stookkosten	Bijzondere bijstand	Voorliggende voorz.
Vergoeding voor extra kledingslijtage	Bijzondere bijstand	Voorliggende voorz.
Verhoogd toilet	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.1 (Verordening)
Verhuis en (her)inrichtingskosten	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Verhuiskostenvergoeding	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Verzorgingsmiddelen	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Verstelbare keuken	WMO	Art. 2.1 (Verordening)

Verticale sta-unit	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Vervangen van lavet door douche	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.2a (Verordening)
Vervoer sociale werkvoorziening	Wet sociale werkvoorziening	Voorliggende voorz.
Vervoer naar ziekenhuis	Besluit ziekenvervoer AWBZ	Voorliggende voorz.
Vervoer naar (medisch) specialisten	Besluit ziekenvervoer AWBZ	Voorliggende voorz.
Vervoerskosten schoolbezoek gemeenten	Wet op het basisonderwijs en Interimwet op het speciaal en voortgezet onderwijs of Wet REA	Voorliggende voorz.
Vervoerskosten overig onderwijs	UWV	Voorliggende voorz.
Vervoersvoorziening (leef)	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Vervoersvoorziening (werk)	UWV	Voorliggende voorz.
Vervoersvoorzieningen voor Nederlanders die in het buitenland wonen	LISV (Landelijk instituut sociale verzekeringen)	Voorliggende voorz.
Verwijderen woonvoorzieningen	Geen vergoeding mogelijk	
Vierpoots eifelkruk	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Vierwielfiets	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Vliegende Hollander	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Voetenzak (bij rolstoel)	Geen vergoeding mogelijk	
Warme maaltijdvoorziening	Flankerend beleid	Voorliggende voorz.
Wasdroger	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.2a (Verordening)
Waterbed	Algemeen gebruikelijk	Art. 2.2a (Verordening)
Wek- en waarschuwingsinstallatie (voor doven)	Regeling Zorgverzekering	Voorliggende voorz.
Werkblad bij rolstoel	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Werkrolstoel (i.v.m. arbeidstoeleiding)	UWV	Voorliggende voorz.
Werkrolstoel (bij dienstverband langer dan 6 maanden in dienst)	UWV	Voorliggende voorz.
Winterkleding (op rolstoel)	Geen vergoeding mogelijk	
Woningaanpassing	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Woningaanpassing in ADL Clusters	Regeling Subsidies AWBZ	Hfst 4. Art. 18 (verordening)
Woningsanering	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Woonschip (aanpassing)	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Woonvoorziening	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Woonwagen (aanpassing)	WMO	Art. 2.1 (Verordening)
Zitbad	WMO, Geen vergoeding indien aangebracht om therapeutische redenen (huidziekte bv.)	Art. 2.1 (Verordening) of Art. 2.2a (Verordening) Alg.
Zitorthesen	WMO, Indien vast onderdeel van rolstoel of duwwandelwagen	Art. 2.1 (Verordening)
Zitschalen	WMO, Indien vast onderdeel van rolstoel of duwwandelwagen	Art. 2.1 (Verordening)
Zonnescherm (bij buggy/wandelwagen)	Geen vergoeding mogelijk	

Bijlage 2

Controleprotocol Persoons Gebonden Budget

Achtergrond

Vanuit de Verordening maatschappelijke ondersteuning worden voorzieningen verstrekt waarbij de klant een keuze heeft voor een verstrekking in natura of in een Persoon Gebonden Budget (PGB). Het betreffen voorzieningen uit de voormalige WVG of in de vorm van huishoudelijke hulp.

Wanneer het een voorziening betreft die in één keer wordt aangeschaft wordt het budget in één keer uitgekeerd. Wanneer het een budget betreft voor huishoudelijke hulp wordt het in termijnen betaald. Dit protocol richt zich op de controle voor huishoudelijke hulp. De PGB's die worden verstrekt voor voorzieningen worden in één keer aangeschaft worden gecontroleerd wanneer de aanvraag in behandeling is. Dit controle protocol is gericht op de controle van PGB voor huishoudelijke hulp.

Doel

Controleren of het PGB voor huishoudelijke hulp gebruikt wordt waarvoor het verstrekt is.

Regelgeving

In de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Gemeente Oude IJsselstreek zijn de volgende artikelen opgenomen:

Artikel 1.

1. Persoonsgebonden budget: een geldbedrag waarmee de aanvrager een of meer aan hem te verlenen voorzieningen kan verwerven en waarop de in deze verordening en het Besluit maatschappelijke ondersteuning te stellen regels van toepassing zijn;

Artikel 3. Keuzevrijheid.

Een individuele voorziening kan verstrekt worden in natura, als financiële tegemoetkoming en als persoonsgebonden budget. Het college stelt vast in welke situaties de bij wet verplichte keuze tussen een voorziening in natura en een persoonsgebonden budget niet wordt geboden aan de hand van de in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Oude IJsselstreek neergelegde criteria.

Artikel 6. Persoonsgebonden budget.

1.

Op het persoonsgebonden budget zoals genoemd in artikel 6 van de wet, zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- a. *een persoonsgebonden budget wordt alleen verstrekt ten aanzien van individuele voorzieningen*
- b. *de omvang van het persoonsgebonden budget is de tegenwaarde van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate te verstrekken voorziening in natura, indien nodig aangevuld met een vergoeding voor instandhoudingskosten, zoals vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Oude IJsselstreek*
- c. *de wijze waarop het persoonsgebonden budget wordt vastgesteld wordt door het college vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Oude IJsselstreek ;*
- d. *op het persoonsgebonden budget zijn de afspraken van toepassing zoals die zijn vastgelegd in de individuele beschikking is de Overeenkomst persoonsgebonden budget gemeente Oude IJsselstreek van toepassing.*
- e. *voorzieningen die verstrekt zijn in de vorm van een PGB worden opgehaald bij niet gebruik na aftrek van eigen middelen*

2.

De toekenning van het te verstrekken persoonsgebonden budget, de omvang en de looptijd ervan worden bij beschikking vastgesteld.

3.

Bij de beschikking wordt een program van eisen verstrekt waarin aangegeven is aan welke vereisten de met het persoonsgebonden budget te verwerven voorziening dient te voldoen.

4.

Na verzending van de beschikking wordt het persoonsgebonden budget ter beschikking gesteld door storting op de rekening van de aanvrager.

5.

Het college gaat steekproefsgewijs na of het verstrekte persoonsgebonden budget besteed is aan het doel waarvoor het verstrekt is. De budgethouder is verplicht de daarvoor noodzakelijke stukken, zoals genoemd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Oude IJsselstreek, op verzoek van het college per omgaande te verstrekken.

6.

Na ontvangst van de in het vorige lid bedoelde bescheiden wordt door het college beoordeeld of er aanleiding bestaat het persoonsgebonden budget geheel of ten dele terug te vorderen of te verrekenen.

Middelen om te controleren

In de beschikking en de beleidsregels is opgenomen dat klant de volgende bewijsstukken moet bewaren:

- overeenkomst hulpverlener
- betaalbewijzen

Er is in de beschikking en beleidsregels opgenomen dat jaarlijks 10% wordt gecontroleerd.

Uitgaande van het bestand van PGB klanten 2009 zal dit gaan om ongeveer 16 mensen van het totaal 163 klanten.

Terugvordering

Is het persoonsgebonden budget anders besteed dan bedoeld, dan zal het college overwegen het persoonsgebonden budget geheel of gedeeltelijk terug te vorderen. Daarbij zal leidend zijn of er opzet in het spel is geweest, of dat sprake is geweest van onwetendheid. In die laatste situatie zal overlegd worden dat deze situatie in de toekomst vermeden dient te worden. Bij opzet moet afgewogen worden of terugvordering in verhouding staat tot wat er bewust onjuist is gedaan.

Verantwoordelijk budget

Het budget wordt verstrekt uit het budget Wmo. Budgethouder is de eerste medewerker van het Zorgloket. Controle zal derhalve worden uitgevoerd door het Zorgloket.

Verslaglegging

Van de controle zal verslaglegging worden gedaan. Dit wordt opgenomen in het jaarverslag van het Zorgloket.

Bijlage 3

Procedure plaatsen woonunits ten behoeve van WMO

Procedure bestemmingsplan

- Indien een unit past binnen het geldende bestemmingsplan dan kan er een vergunning worden verleend zonder ontheffing van het bestemmingsplan. Het bouwplan moet dan worden voorgelegd aan de welstand. Voor de afhandeling is de proceduredtijd van de bouwvergunning van toepassing (6 weken voor lichte bouwvergunning en 12 weken voor reguliere bouwvergunning)
- Indien een unit niet past binnen het geldende bestemmingsplan dan kan er een tijdelijke ontheffing en een tijdelijke bouwvergunning worden verleend (artikel 3.22 Wro) . Deze tijdelijkheid is maximaal 5 jaar. Indien er eerst gekozen wordt voor bijvoorbeeld 2 jaar dan kan daarna nog worden verlengd voor 3 jaar. De totale looptijd van de ontheffing en de tijdelijke bouwvergunning kan echter nooit langer zijn dan 5 jaar. Voor het gebruiken van de tijdelijke ontheffing moet in principe de tijdelijkheid zijn aangetoond.
Een tijdelijke ontheffing en tijdelijke bouwvergunning hoeft niet te worden voorgelegd aan de welstand. De tijdelijke ontheffing dient 6 weken ter inzage te worden gelegd. Hierdoor kan de termijn voor de afhandeling van de bouwvergunning langer worden. De unit kan in theorie pas worden geplaatst nadat de vergunning onherroepelijk is geworden (6 weken naar verlening).
- Indien een unit niet past binnen het geldende bestemmingsplan dan kan er een permanente ontheffing en een bouwvergunning worden verleend (artikel 3.23 Wro). Als het bouwplan past binnen het gemeentelijke beleid voor ontheffingen artikel 3.23 Wro, dan kan dit door de medewerkers van het taakveld bouwen in mandaat worden afgehandeld. Als het plan verder gaat dan het ontheffingen beleid dan moet het college besluiten over de ontheffing.
Omdat de unit bij deze ontheffing permanent kan worden geplaatst moet het bouwplan worden voorgelegd aan de welstand. De ontheffing dient 6 weken ter inzage te worden gelegd. Hierdoor kan de termijn voor de afhandeling van de bouwvergunning langer worden. De unit kan in theorie pas worden geplaatst nadat de vergunning onherroepelijk is geworden (6 weken naar verlening)

Procedure welstand

- bouwplannen waarvoor een bouwvergunning wordt aangevraagd worden voorgelegd aan de rayonarchitect van de welstand. De beoordeling van de plannen vindt plaats op de dinsdagen van de oneven weken (2009). Plannen voor dit overleg kunnen aangeboden worden aan het taakveld bouwen. Ook plannen die nog in een overlegfase zijn kunnen worden voorgelegd.
- Met de rayonarchitect is afgesproken dat de units die bekleed zijn met planken bijna overal voldoen aan redelijke eisen van welstand. Uitzondering hierop is bijvoorbeeld het plaatsen van de unit voor de voorgevel van de woning en het plaatsen van een unit bij een speciaal pand (bijvoorbeeld een monument)
- Bij de keuze van een geschilderde unit kan het zijn dat er extra voorwaarden worden gesteld aan de uitvoering. Te denken valt aan: een andere kleurstelling, een ander plaatsing of het aanplanten van groen om de unit.
- Indien het plan niet voldoet aan redelijke eisen van welstand en er ook geen mogelijkheden zijn voor aanpassing dan wordt door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (welstand) een negatief advies gegeven. Vervolgens kan het college besluiten of zij het advies van de commissie overneemt of dat zij afwijken van het advies.

Beleidswijzigingen

Indien een unit niet voldoet aan redelijke eisen van welstand en er niet tot overeenstemming kan worden gekomen, zal er een negatief advies van de welstand komen.

Het college heeft de mogelijkheid om af te wijken van het advies van de welstandscommissie. Om niet op elk afzonderlijk negatief welstandsadvies een collegebesluit te laten nemen zou ook kunnen worden gekozen om het college te laten besluiten dat er in het algemeen bij het plaatsen van de WMO units wordt afgeweken van een negatief welstandsadvies. Tevens zou het beleid (welstandsnota) kunnen worden aangepast. Hierbij kan worden gedacht aan het vaststellen van een laag welstandsniveau voor WMO units, waardoor de units niet hoeven te worden getoetst aan redelijke eisen van welstand.

Vanuit het zorgloket is de vraag gekomen of er geen mogelijkheden zijn om de plannen te behandelen zonder advies van de welstand. De mogelijkheid hiervoor is om in de welstandsnota op te nemen dat voor WMO units welstandsniveau 4 van toepassing is. Welstandsniveau 4 houdt in dat het welstandsvrij is en er dus altijd wordt voldaan aan redelijke eisen van welstand. Het wijzigen van de welstandsnota is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Gezien het kleine aantal aanvragen om WMO units en er bijna altijd in overleg met de rayonarchitect tot een oplossing kan worden gekomen heeft het wijzigen van de welstandsnota niet de voorkeur van het taakveld Bouwen.